

R H O D A

Thriller in twee bedrijven

naar de roman

B A D S E E D

van William MARCH

Bewerking voor toneel

H e d w i g C O O R E M A N S

**Een hommage aan William MARCH,
die het schattigste monstertje schiep
dat je in de literatuur kan vinden**

© Hedwig COOREMANS
't Serclaesstraat, 11
1740 Ternat.
02/582.09.48.
hedwig.cooremans@telenet.be

ALMO
Royal House, Coremansstraat 34
2600 Berchem

Personen:

- * Rhoda Penmark.
- * Christine Penmark: haar moeder.
- * Kenneth Penmark: haar vader.
- * Leroy Jessup: manusje-van-alles.
- * Thelma: vrouw van Leroy.
- * Monica Breedlove: vriendin des huizes. Ongeveer 60 jaar oud.
- * Emory: broer van Monica. 52 jaar oud.
- * Reginald Tasker: vriend des huizes, auteur van misdaadromans.
- * Octavia Fern: directrice van de Fernschool.
- * Burgess Fern: de tweede Fern.
- * Claudia Fern: de jongste Fern.

** Rhoda draagt het haar in twee perfecte vlechtjes, met onderaan een lus met een strikje. In het eerste deel draagt ze een rode jurk, witte kousen en zwartgelakte schoenen met een gesp. Rode strikjes in de vlechten. In het tweede deel draagt ze een witte katoenen jurk, witte schoenen, gele kousen en gele strikjes in de vlechten. In de eindscène draagt ze een blauw kleedje, blauwe schoenen, blauwe strikjes en witte kousen.*

Rhoda moet er steeds uitzien als een snoezig poppetje.

** Monica rookt regelmatig.*

Decor:

Het parkje achter het flatgebouw waar de Penmarks wonen. Hier en daar wat afgevallen bladeren of plukjes gras. Er staat een fontein, die klatert wanneer het doek opgaat, een witte bank en een witte tuintafel met een stoel. Op de tafel een legpuzzel en een mooi, met de hand gesneden houten doosje. Het parkje wordt achteraan afgeschermd door een lage muur, die de steiger camoufleert. Via een trap (off scene) kan men de steiger beklimmen. Langs de kant van de 'zee' is er echter ook een (voor het publiek onzichtbaar) trapje. Er is een uitgang naar de flat van de Penmarks, één naar de woning van Monica en naar de straat, één naar de kelder van Leroy. Burgess en Claudia kunnen helemaal vooraan links en rechts opkomen.

Plaats en tijd:

Verenigde Staten. Zomer, 1954. Het is evident dat kledij, rekwisieten, muziek en geluiden uit die tijd dateren.

E E R S T E B E D R I J F

Wanneer het doek opgaat staat Rhoda vooraan in het midden. Emotieloos gezichtje. Ze roept: “Mama, ik ben klaar!”. Geen antwoord. Gaat naar kant huis Penmarks en roept nogmaals, maar er komt geen antwoord.

Rhoda:

Waar blijft ze toch? *(Pauze)* Verdomme! *(Stamp éénmaal op de grond)*

Christine:

(Op) Je moet er een heerlijke dag van maken, Rhoda. Als je later zo oud zal zijn als ik en misschien zelf een dochtertje hebt dat naar een schoolpicknick gaat, dan moet je aan deze dag met plezier kunnen terugdenken.

Rhoda:

(Emotieloos) Ik begrijp niet waarom die Claude Daygle de medaille heeft gekregen. IK moest ze hebben. Iedereen wist dat ik ze moest winnen.

Christine:

(Strijkt met vinger langs Rhoda's wang) Dit soort dingen gebeurt nu eenmaal. En als ze gebeuren, moet je ze aanvaarden. Als ik jou was, zou ik het maar vergeten. *(Ze wil haar dochter vastnemen. Rhoda duwt haar van zich af)* Sorry, ik weet dat je er niet van houdt dat de mensen je aanraken.

Rhoda:

(Tot zichzelf) Ze was van mij. Die medaille was van mij. Van mij...

Monica:

(Op) Goedemorgen! Ik ben maar direct via het parkje gekomen. Ik wilde zeker weten dat jullie je op deze belangrijke dag niet verslapen hadden. Emory wou meekomen, maar hij slaapt als een os. Niets ter wereld kan hem voor acht uur uit bed krijgen, maar hij heeft zijn ogen lang genoeg opengehouden om me te zeggen dat zijn wagen voor de deur staat. Ik wou jullie even naar de Fernschool brengen als je 't goedvindt. Dan hoef jij de jouwe niet uit de garage te halen, Christine. *(Tot Rhoda)* Ik heb twee cadeautjes voor je meegebracht, liefje. Dit is van Emory: een zonnebril met rijensteentjes in het montuur en ik moet van hem zeggen dat deze bril bedoeld is om de zon uit je mooie ogen te houden. *(Rhoda loopt met hebbelijke blik op Monica af en blijft gehoorzaam vóór haar staan. Monica zet haar de bril op)* Wie is toch deze wondermooie Hollywoodster? Kan dit knappe meisje echt Rhoda Penmark zijn, van wie iedereen zoveel houdt? En hier heb je je tweede prijs. Van mij. Ik heb dit medail-

lon op m'n achtste verjaardag gekregen van m'n oom Thomas. Ik was gewoon sprakeloos, net zoals jij nu, m'n lieverd. Ik veronderstel dat ik er wat te oud voor geworden ben, vind je ook niet? Kijk, Rhoda. Aan één kant van het hartje zit een granaatsteen. Dat is mijn geboortesteentje, vermits ik in januari geboren ben. Ik ben van plan om het medaillon zo snel mogelijk naar een juwelier te brengen om de granaat te vervangen door een turkoois, want dat is jouw geboortesteentje. En ik zal de juwelier vragen het medaillon meteen op te poetsen. Is dat geen goed idee?

Rhoda:

Kan ik allebei de stenen niet krijgen?

Christine:

Rhoda!

Rhoda:

Mag ik de granaatsteen ook niet hebben?

Christine:

Rhoda! Hoe durf je zo iets te vragen?

Monica:

(Lacht) Maar natuurlijk mag je dat! Wie kan daar iets op tegen hebben?

Rhoda:

(Slaat haar armen rond Monica's hals en zoent haar hevig) Tante Monica! Oh, tante Monica!

Monica:

Oh, wat heerlijk! Zo'n volmaakt natuurlijk kind!

Christine:

(Half geamuseerd, half bezorgd) Rhoda speelt weer haar beste rolletje. Ze weet precies hoe ze iemand moet aanpakken om er voordeel uit te slaan.

Monica:

Ik weet dat ik wat ouderwets klink, maar ik dacht dat kinderen makkelijke dingen droegen of een soort overalls, als ze op uitstap gaan. En jij ziet er als een prinsesje uit! Ben je niet bang dat je die prachtjurk vuilmaakt? Of dat je zou vallen en je nieuwe schoenen schaaft op de stenen?

Christine:

Ze maakt haar jurk niet vuil en op de schoenen komt geen schrammetje. Rhoda maakt nooit iets vuil. Hoe ze 't klaarspeelt weet ik niet. Ik was van plan haar gemakkelijk te kleden, maar...

Monica:

Ach, als ze speciaal voor de jaarlijkse picknick van de Fernschool één van haar mooiste jurken wil aantrekken, wie kan daar dan iets op tegen hebben?

Rhoda:

Ik hou niet van overalls.

Monica:

Natuurlijk niet, liefje. Overalls zijn niet erg damesachtig, hè? (*Zoen voor Rhoda. Tot Christine*) Weet je, Rhoda doet me altijd denken aan die kinderen op plaatjes uit grootmoeders tijd. Ze is zo heerlijk ouderwets!

Rhoda:

Mag ik het medaillon nu al houden?

Monica:

Natuurlijk, m'n schatje. Hou het alvast bij, tot ik een geschikte juwelier gevonden heb.

Rhoda:

Dan leg ik het in mijn doosje.

Ze stapt naar het tafeltje en stopt het medaillon in de doos. Haar schoenen maken een hard klikkend geluid.

Monica:

Wat heb jij onder je schoenen? Je klinkt als Fred Astaire.

Rhoda keert gehoorzaam terug, komt vóór Monica staan en laat haar nieuwe schoenen van onderen bekijken.

Christine:

Ze slijt haar hakken zo vlug. Daarom heb ik er meteen ijzeren hakstukjes laten opzetten. Het idee kwam van Rhoda zelf, niet van mij. Ik zou zelfs nooit op het idee gekomen zijn. Rhoda heeft het allemaal zelf bedacht.

Rhoda:

Ik vind ze fijn. Ze sparen geld uit.

Monica:

Oh, mijn heerlijk, vrekkelig engeltje! Oh, mijn zuinig huisvrouwje. Wat moeten we met haar doen, Christine? Zeg me toch wat we met dit opmerkelijke wezentje moeten doen? (*Zoent Rhoda uitbundig*)

Even tevoren had Leroy de fontein stilgelegd, omdat hij van plan is ze schoon te maken. Nu komt hij op met gerief om ze schoon te maken. (Emmer, handborstel, vodden...) Zodra hij de drie anderen ziet, verandert zijn gelaat in een donderwolk. Hij plenst een vod in de emmer en zonder ze uit te wringen kletst hij ze in de richting van de voeten van de drie...

Monica:

Leroy! Ben je helemààl gek geworden?!

Leroy:

Spijt me, mevrouw. Maar ik heb te doen. Ik heb geen tijd om leuk te gaan picknicken. Ik moet werken.

Monica:

Wat je deed was bepaald grof! Misschien ben je 't vergeten, Leroy, dat je het aan mijn tussenkomst te danken hebt dat je dit baantje nog steeds hebt. De andere bewoners van het flatgebouw, inclusief mijn broer Emory, hadden je ontslag geëist, maar ik heb het voor je opgenomen. Vergeet dat niet, Leroy! De mensen zijn je onhoffelijke gedrag en je humeurigheid zat!

Leroy:

Ik leef niet in zo'n sjieke flat, mevrouw. Ik heb geen mooie auto om in rond te toeren, maar een oud wrak, dat ze zelfs op een autokerkhof niet willen. (*Bekijkt Rhoda*) En toen ik klein was ging ik evenmin naar een sjieke school die de staat een sloot geld kost en aldoor feestjes en picknickjes organiseert. (*Tot Monica*) Ouwe Leroy moet altijd sloven, mevrouw, tot zijn rug krom staat. En als hij dan per ongeluk wat water spat...

Monica:

Leroy! Nu is 't genoeg geweest! Vandaag nog schrijf ik je ontslagbrief!

Christine:

Hij wou ons niet écht natmaken. Het was een ongelukje. Vast.

Rhoda:

Het was geen ongelukje...

Monica:

Het kind heeft gelijk, Christine. Hij deed het met opzet, dat weet ik zeker. Kwaadaardig opzet van... van een neurotisch kind!

Rhoda:

(*Tot Leroy*) Je deed het met opzet. Ik keek naar je en toen besloot je het te doen.

Leroy voelt dat hij te ver is gegaan, dat zijn ontslag boven zijn hoofd hangt... Hij valt op de knieën, neemt zijn zakdoek en veegt de drie paar schoenen schoon, intussen verontschuldigenen mompelend. Als hij bij Christine komt...

Christine:

Niet doen, Leroy... Niet doen, alsjeblieft...

Monica:

't Is al goed, Leroy. Maar ooit komt er een eind aan mijn geduld, bedenk dat wel.

Monica, Christine en Rhoda af. We horen even later de auto wegrijden. Leroy krabbelt recht en spuwt op de grond. Bekijkt de zakdoek, verfrommelt hem en gooit hem vol minachting bij de andere vodden.

Leroy:

Smerig loeder met je grote bek. Denkt dat je alles weet, dat je beter bent dan anderen. Denkt dat je link bent, maar dan ken je Leroy nog niet. Straks, als je even nagedacht hebt over je domme gedrag, ga je je rot voelen. Omdat je dol bent op jezelf. Oh, ik ken je goed genoeg. *(Begint de fontein schoon te maken)* En die andere, dat mens van Penmark, die snapt er niks van... Van het soort dat overloopt van medelijden met de anderen... Bak haar een poets en ze zal je niet eens uitschelden. Doet liever alsof ze zichzelf schuldig voelt, alsof zij het gedaan heeft. Te dom om te snappen waar het om draait... *(Stopt met schrobben)* Maar die kleine... Die is pas link. Ze lijkt in een boel opzichten op mij. Even gemeen en even link. Niemand kan haar iets flikken en niemand kan ouwe Leroy iets flikken. Die Rhoda en ik zijn eigenlijk precies hetzelfde. Da's een feit dat zeker is.

Leroy maakt de fontein verder schoon. Octavia Fern op, gaat naar het midden van de bank, maar gaat niet zitten. Enkel licht op haar.

Octavia:

(Tot niemand in het bijzonder) Ik hoop dat u niet denkt dat wij een zogenaamde progressieve school leiden. Wij doceren de elegante en zelfs de prettige facetten van het leven. Vandaar dat we elk schooljaar afsluiten met een traditionele picknick op ons landgoed aan de kust. Ik ken niet één leerling die dit bijzondere evenement zou willen missen.

Burgess:

(Op en komt naast Octavia staan) Wij vinden het van het grootste belang onze leerlingen een stevige basis van praktisch onderwijs mee te geven. Ze moeten goed kunnen spellen, vloeiend lezen. Wij leren hen rekenen zoals rekenen moet worden geleerd: met een degelijk leerboek en een schoolbord, niet met een hoop zand met schelpjes in, of keitjes om te leren tellen.

Octavia:

Valse bescheidenheid of snobisme zal u in onze school niet vinden. We leven mee met de problemen van de kinderen en we koesteren geen vooroordelen. Maar we vinden niet dat het in het belang van het kind is als we de hoge levensstandaard die door zijn voorouders werd bereikt, gaan verlagen. Wij hebben het recht niet afbreuk te doen aan wat er in het verleden met zoveel inspanning werd nagestreefd.

Burgess

Onze school is niet goedkoop. Het schoolgeld is hoog, zodat we beter kunnen selecteren. We wijzen meer inschrijvingen af, dan dat we aanvaardden.

Octavia:

Met andere woorden: we zijn voorstander van democratie, maar we zijn er niettemin van overtuigd dat je democratie alleen kan bereiken als alle leden van een bepaalde groep uit hetzelfde sociale milieu komen, vooral uit het beste sociale milieu.

Claudia:

(Op en gaat aan de andere zijde van Octavia staan) In het begin kende ik de Penmarks niet zo goed, want het is een naam die niet zoveel voorkomt. Meneer Kenneth Penmark werkt bij de Callender Steamship Company en werd zowat een jaar geleden naar hier overgeplaatst. Ik heb jammer genoeg nog nooit de kans gekregen om Meneer Penmark te ontmoeten. Hij reist enorm veel. Op dit ogenblik verblijft hij in Chili om er de havenfaciliteiten te bestuderen.

Octavia:

Mevrouw Christine Penmark is afgestudeerd aan de universiteit van Minnesota. Een vrij behoorlijke studente, overigens. Haar vader was piloot en werd tijdens de laatste oorlog neergehaald.

Burgess:

Zijn naam was Bravo, Richard Bravo. Hij was erg bekend door zijn artikelen als columnist en oorlogscorrespondent.

Claudia:

Staat zijn verzameld werk niet in onze bibliotheek? *(De twee anderen knikken bevestigend)* Hij heeft een prachtige stijl en een geweldige verbeeldingskracht. *(De twee anderen knikken opnieuw.)* Hij was een gevoelig mens. Zijn dood was een groot verlies.

Ze nemen alledrie tegelijk plaats op de bank.

Octavia:

Ons aantal inschrijvingen is ieder schooljaar erg beperkt, maar mijn zusters en ik voelden het als een plicht om een plaatsje te reserveren voor de kleindochter van Richard Bravo.

Claudia:

De eigenares van de flat van de Penmarks is Mevrouw Monica Breedlove. Een vrij vervelend mens. Heel vroeger heeft ze op een carnavalsbal eens op mijn sleep getrapt. Ik schaamde me zo diep dat ik naar huis ben gerend en nooit meer aan een bal heb deelgenomen.

Burgess:

Gebeurde dat niet eerder omdat jij belangstelling toonde voor haar broer Emory en ze kost wat kost wou vermijden dat jij lid zou worden van de familie?

Octavia:

(Steekt de hand op om gekibbel te vermijden) Monica Breedlove was de eerste vrouw in de stad die kortgeknipt haar ging dragen.

Burgess:

Ze was ook de eerste vrouw, ik bedoel, de eerste fatsoenlijke vrouw, die in het openbaar ging roken. *(Rhoda op. Claudia naar haar toe)*

Claudia:

Goedemorgen, Rhoda. Waar is dat jongetje dat de medaille gewonnen heeft? Is hij er al?

Rhoda:

Daar staat hij, bij het hek, met zijn mama.

Claudia:

Fijn zo. Je hoeft geen verdriet te hebben omdat je de medaille niet gewonnen hebt, Rhoda. Ik weet wel dat die dingen op jouw leeftijd erg belangrijk zijn, maar het was een echte nek-aan-nekrace dit jaar. Zou het niet leuk zijn dat je naar Claude Daigle toeging om hem te feliciteren? Je zou hem kunnen zeggen dat je blij voor hem bent, omdat hij de medaille gewonnen heeft.

Rhoda:

Ik ben niet blij voor hem. Iedereen weet dat ik dit schooljaar de grootste vorderingen maakte in het schoonschrift. Mijn handschrift is het mooiste. De medaille is van mij, maar hij kreeg hem. *(We horen de bussen aankomen)*

Claudia:

Fijn zo. Daar zijn de bussen. Stipt op tijd. *(Afm et Rhoda)*

Octavia:

(Recht) Het is goed dat Rhoda bij ons school loopt, waar het accent ligt op discipline en een ietwat ouderwets systeem van goed en kwaad. Misschien zal het de verontrustende trekjes van haar temperament milderden.

Burgess:

Rhoda is in bepaalde opzichten één van de beste leerlingen die we ooit hadden. Ze is nog nooit te laat gekomen, nooit afwezig geweest en ze haalt elke maand een tien voor gedrag en een tien voor zelfvertrouwen op het sportveld. Ze is een conservatief, precies kind en ze is het netste meisje dat ik ooit heb ontmoet.

Octavia:

Rhoda heeft inderdaad heel wat opmerkelijke kwaliteiten. Haar moed bijvoorbeeld. Angst schijnt ze niet te kennen. En klikken doet ze nooit.

Claudia:

(Komt terug. Ze neemt haar plaats naast Octavia opnieuw in) Ik wou dat Rhoda wat meer afhankelijk zou zijn van anderen en meer belangstelling toonde voor wat andere mensen doen, voor wat ze betekenen. En ik zou ook graag hebben dat ze wat minder praktisch en wat meer hartelijk was.

Octavia:

Claudia? Is iedereen klaar?

Claudia:

De leerkrachten hebben de kinderen laten instappen. We kunnen vertrekken.

De drie dames af. Octavia voorop, dan Burgess en Claudia. Leroy gaat naar de bank en stoft kwaad de zitting af. We horen de bussen vertrekken. Monica op met Christine. Zodra ze Leroy ziet, blijft ze staan en zucht.

Monica:

Het spijt me dat ik me zo druk maakte om Leroy, maar hij kan je 't bloed vanonder de nagels persen. Ik weet dat hij nooit veel kansen heeft gekregen van het leven en denkt dat iedereen hem onrechtvaardig behandelt. Ik beseft dat ik niet te veel van hem moet verwachten, en toch vlieg ik telkens op en vergeet ik mijn manieren.

De dames steken de scène over, groeten Leroy met een knikje en gaan af. Hij bekijkt hen even, maar groet niet terug. Zijn gelaat is opnieuw een donderwolk.

Leroy:

Dat beledigt de mensen maar. Kijkt neer op lui die niet van haar komaf zijn en denkt dat ze overal verstand van heeft. Zou me niks verbazen als dat zo'n... zo'n 'vrouwenliefhebster' was, waar je tegenwoordig zoveel over hoort. (*Werkt mompelend verder. Dan, andere toon*) Die blonde, die zou ik eens graag laten piepen. 'k Zou ze alle hoekjes van m'n kelder laten zien. Alle standjes uit het boekje en nog wat extra's ook. Maar die Rhoda van haar... Nee, da's een link ding. Haar moet ik niks wijsmaken. Net alsof dat jong wéét wat ik uitspook.

Leroy gaat af en neemt zijn gerief mee. Monica, Christine, Emory en Reginald op. Reginald rolt een theetafeltje op. Daarop staat ook een draagbare radio.

Monica:

Jawel, lieve, in het midden van de jaren twintig stond mijn echtgenoot me toe dat ik naar Wenen ging voor een psychoanalyse door de beroemde dokter Sigmund Freud in hoogst eigen persoon.

Emory:

Daar gaan we weer...

Monica:

Het werd één van de grootste momenten uit mijn leven. Maar mijn karakter ging de dokter boven zijn petje en hij raadde me aan in London zijn leerling Aaron Kettlebaum te consulteren. Dat was een gelukkige gedachte. Niet dat ik dokter Freuds kunde onderschat, hij is en blijft één van de grootste genieën van onze tijd, maar Dokter Kettlebaum was meer -hoe zal ik het uitdrukken?- simpático, als je begrijpt wat ik bedoel.

Emory:

Maak je geen zorgen. Dat begrijpen we best...

Monica:

Dokter Freud had een hekel aan Amerikaanse vrouwen, vooral degenen die op hun eigen benen stonden en het met mannen konden uitvechten.

Emory:

Je kan de man moeilijk ongelijk geven.

Monica:

Dokter Kettlebaum geloofde in de macht van de individuele ziel en seks interesseerde hem minder. Hij had een eerder mystische geest, net als ik. Een paar jaren geleden is hij jammer genoeg overleden. Ik heb toen bloemen laten bezorgen en heb een week aan een stuk gehuild.

Christine:

En wat was het resultaat van de analyse?

Monica:

Toen ik uit London terugkeerde, heb ik terstond echtscheiding aangevraagd. Mijn man maakte geen bezwaar en ging onmiddellijk akkoord met de hoge alimentatie.

Emory:

Zoals je hoort, Christine, is de analyse erg positief uitgevallen. (*Gelach*)

Monica:

Het resultaat van de toeschietelijkheid van mijn ex zijn deze flats. Daarna vond ik dat het mijn plicht was voor mijn broer Emory te zorgen. Ik hou ervan zijn karakter te analyseren.

Emory:

Een mens moet soms héél wat verdragen in zijn leven...

Monica:

Zo heb ik ontdekt dat hij een ‘larfachtige homoseksueel’ is.

Emory:

Wat is dat nu weer ‘larfachtig’? Zo’n woord heb ik nog nooit gehoord.

Monica:

Het betekent ‘bedekt’, ‘als met een masker’. ‘Verborgен’ dus. Mijn mening is gebaseerd op puur associatief bewijsmateriaal. Het is heel eenvoudig. Emory is 52 en niet getrouwd. Ik betwijfel zelfs of hij ooit een serieuze liefdesaffaire heeft gehad. En waar heeft Emory belangstelling voor? Waarmee houden zijn hersentjes zich bezig? Met vissen, misdaadromannetjes waarin brave huismoeders worden vermoord, canasta, honkbal en zingen in mannenkwartetten. Dat is het zowat. En hoe brengt mijn lieve broertje zijn zondag door? In een bootje met andere mannen: vissen dus. Bevinden er zich dames in het gezelschap? Uiteraard niet.

Emory:

Om de dooie dood niet!

Lange pauze. Iedereen doet er het zwijgen toe. Monica bekijkt verbaasd de anderen.

Monica:

Scheelt er iets? Het lijkt wel of jullie gechoqueerd zijn. Het is toch heel gewoon? Homoseksualiteit komt zelfs meer voor dan bloedschande. Dokter Kettlebaum zei altijd dat het een kwestie van persoonlijke voorkeur was.

Emory:

Ik dank mijn lieve zus voor deze boeiende uiteenzetting, maar zouden we voor de verandering niet eens over normale zaken kunnen praten?

Monica:

Daar gaan we weer...

Christine:

Ik stel voor dat we een heerlijk kopje thee nemen. Ik denk dat hij genoeg getrokken heeft. *(Naar theetafeltje en begint te schenken.)*

Reginald:

(Wanneer Christine hem zijn kopje geeft) Ik heb horen vertellen dat Kenneth op dit ogenblik in Zuid-Amerika verblijft. Ben jij niet bang om alleen te blijven, zonder man om je te beschermen?

Christine:

Waarom zou ik? Ik ben toch niet alleen? Rhoda is er toch? Bovendien heeft Kenneth me een pistool gekocht en me geleerd hoe ik het moet gebruiken. Ik wist eerlijk gezegd niet dat je je zomaar een wapen kon aanschaffen.

Reginald:

De wet luidt dat iedereen een vergunning moet hebben, uitgenomen de boef die jou overhoop wil schieten. *(Ze lachen allebei)*

Emory:

Nu jullie het toch over vuurwapens hebben, kunnen we misschien meteen overschakelen op de misdaad. Vooruit, Reginald, als auteur van moordromannetjes ben jij de expert. Nog iets ontdekt dat de moeite waard is voor je verzameling 'Rariteiten van de Misdad'?

Reginald:

Eigenlijk wel. Ik verzamel feitenmateriaal over een zekere Mevrouw Dennison, een verpleegster van middelbare leeftijd, die wegens moord op haar hoog verzekerd tweejarige nichtje werd aangeklaagd. Men herinnerde zich tijdens de rechtszitting dat het oudere zusje van het kleine slachtoffer drie jaar eerder onder precies dezelfde omstandigheden was gestorven. Mevrouw Dennison, die in de polis als begunstigde werd vermeld, ontving respectievelijk 6.000 en 5.000 dollar. Ook de echtgenoot van de verpleegster was eerder in mysterieuze omstandigheden om het leven gekomen en het spreekt vanzelf dat hij een flinke levensverzekering had afgesloten met zijn echtgenote als begunstigde.

Christine lacht naar Monica en legt, al was het speels, even haar handen op haar oren.

Monica:

Wat scheelt er, liefje?

Christine:

(Zacht tot Monica) Ik hou niet van dit soort verhalen. Alles wat met misdaad en moord te maken heeft is zo beangstigend. Ik heb toen verslagen over de zaak Dennison in de krant gezien, maar ik kon er niet toe komen er één letter van te lezen.

Monica:

Daar zit een psychisch barrièretje, Christine. Als je een associatie met dit geval kan vinden, kunnen we misschien je angst ontdekken. Vertel het eerste het beste wat je door het hoofd schiet, hoe gek of hoe raar het ook mag klinken.

Christine:

Ik weet niks. Het is alsof mijn hoofd leeg is.

Reginald:

...En toen liep ze naar de winkel omdat ze zagezegd snoepjes wou kopen voor haar nichtje. Ze kocht echter voor tien cent arsenicum.

Monica:

Maar waar dénk je dan aan?

Christine:

Ik dacht hoezeer de gezusters Fern, toen ik Rhoda vorig jaar liet inschrijven, onder de indruk waren van de reputatie van mijn vader. Vooral Juffrouw Claudia. Ze denkt dat ik erg op hem lijkt, hoewel ze hem nooit heeft gekend en alleen maar foto's van hem heeft gezien.

Monica:

Dat is een ongebruikelijke associatie. Het verband is me niet erg duidelijk.

Emory:

Wat vind jij dan zo speciaal aan het geval Dennison?

Reginald:

Alleen dat de kans dat Mevrouw Dennison ooit ontmaskerd werd, kleiner zou geweest zijn als ze de moeite had genomen verschillende soorten gif te gebruiken. Ze beperkte zich tot arsenicum.

Emory:

Niet erg fascinerend.

Reginald:

Nee, maar in het verhaal zitten interessante elementen die ik kan gebruiken voor mijn volgende roman.

Monica:

Heb je een tweede associatie? Misschien brengt een tweede associatie duidelijkheid.

Christine:

Die is nog vreemder. Ik heb altijd het gevoel gehad dat de Bravo's niet mijn echte ouders waren. Maar moeder zei: "Hoe kom je erbij? Wie heeft je dat ooit ingeprent?" Daarna heb ik er nooit meer naar gevraagd. Toch heb ik een halve herinnering aan iets vreselijks dat gebeurd moet zijn in mijn vroegste jeugd, iets dat ik nooit begrepen heb, zelfs niet op het moment dat het gebeurde. Ik zie mezelf ook vaag op een boerderij, met andere kinderen rond me.

Monica:

Ach kind, iedereen denkt op een bepaald moment dat hij een wisselkind is of zo. Je weet wel, sprookjes en folklore over feeën en elfjes. Ik heb op een bepaald moment zelfs gedacht -nee, ik was ervan overtuigd!- dat ik een vondeling was, met koninklijk bloed in de aders. Stel je voor! (*Lacht*)

Reginald:

Hoe dan ook, de weerstand van het kleine meisje scheen het te halen van de boze bedoelingen van haar tante. Daarom overtuigde Dennison het arme ding dat het beter was dat ze nog een paar slokjes limonade nam, want dat die haar maagje zeker beter zouden maken. En het kindje gehoorzaamde toen tante haar het glas voorhield.

Monica:

Zeg, kunnen jullie over niets anders praten?

Emory:

Als Monica zegt 'iets anders', dan wordt het tijd dat we op seks overschakelen. (*Iedereen lacht. Christine lacht groen mee*)

Reginald:

Het kind werd nog naar het ziekenhuis gevoerd, maar stierf kort daarop. Bij de lijkschouwing werd het arsenicum ontdekt.

Christine:

(*Met de handen opnieuw op de oren*) Alsjeblieft...

Monica:

Jullie zijn gewoon onuitstaanbaar.

Reginald:

Stel je voor dat Mevrouw Dennison na haar bekentenis begon te huilen. Ze zei dat ze veel meer spijt had, dan dat ze onder woorden kon brengen. Ze zei dat ze haar kleine nichtje nooit zou vergiftigd hebben als ze van tevoren geweten had dat zo'n klein beetje arsenicum achteraf teruggevonden kon worden. *(Naar Christine, neemt haar amicaal bij de schouder)* Maak je geen zorgen, Christine. De zaak Dennison is boeiend, maar het zal nooit een klassieker worden. Het geval Bessie Denker daarentegen...

Christine:

Wie zei je?

Reginald:

Bessie Denker. De 'keizerin' van de vrouwelijke misdadigers. Ik geef zonder schroom toe dat ik mijn bewondering voor haar niet onder stoelen of banken steek.

Christine:

Die naam heb ik, geloof ik, al ergens eerder gehoord, maar ik kan me niet herinneren...

Monica:

Aha! Een associatie!

Christine:

Niet echt. Ik dacht een ogenblik... Het heeft geen belang.

Ze gaat naar de draagbare radio. We horen haar de zender kiezen, en daarna komt het bericht. Tijdens de mededeling worden alleen Christine en het tafeltje belicht. De anderen draaien zich naar de radio toe, maar blijven in freeze. Zodra de rest van de scène donker is, gaan ze af.

Radio:

"...kinderen die deelnamen aan de jaarlijkse picknick van de Fernschool jammerlijk verdronken is in de baai van het buitenverblijf van de zusters Fern aan Pelican Bay. De ouders werden door de autoriteiten terstond op de hoogte gebracht. Het slachtoffer is de achtjarige Claude Daigle. Het lichaam van de jongen werd gevonden nadat hij bij de lunch werd gemist. Hij zat geklemd tussen de palen van de beschoeiing van de oude steiger op het domein van de Ferns. Een opvoeder probeerde kunstmatige ademhaling toe te passen, maar slaagde er niet in de levensgeesten van de kleine Claude op te wekken. De jongen vertoonde kneuzingen aan hoofd en handen. Men veronderstelt dat deze ontstaan zijn doordat het lichaam tegen de palen aanspoelde."

Het tafeltje verdwijnt (kan met draad van de scène worden getrokken) Licht aan. Rhoda op.

Christine:

Liefje toch! *(Naar haar toe)* Wat afschuwelijk!

Rhoda:

Krijg ik een glas melk en een boterham met pindakaas, mama?

Christine:

Rhoda, liefje. Je weet toch wat er vandaag gebeurd is? Je wéét het toch?

Rhoda:

Natuurlijk weet ik dat, mama. Ik was erbij toen ze het lijk uit het water haalden en op het gras legden.

Christine staat even sprakeloos omdat ze haar dochter zo emotioneel bezig hoort. Dan neemt ze Rhoda in haar armen en zoent haar. Rhoda verdraagt het nauwelijks.

Christine:

Probeer er niet meer aan te denken. Wees niet bang. Het zijn dingen die nu eenmaal gebeuren. We moeten ze aanvaarden.

Rhoda:

Ik denk er ook niet aan, mama. En waarom zou ik bang moeten zijn? Ik vond het erg opwindend om zien hoe men probeerde een lijk tot leven te wekken. Maar het lukte niet. Het was de eerste keer dat ik zoiets meemaakte. Ik vond het erg interessant.

Christine:

(Is even de kluts kwijt) Ik... ik weet hoe je je nu voelt, schat.

Rhoda:

Ik weet niet waarover je het hebt, mama. Ik voel helemaal niets.

Christine:

(Weet niet meer hoe ze moet reageren) Kom mee naar binnen, dan maak ik je boterham klaar.

Rhoda:

Ik kom dadelijk, mama. *(Christine af)*

Rhoda gaat naar haar doosje, haalt iets uit haar zak en stopt het erin. Dan wil ze afgaan, maar ze botst op Leroy (met emmer), die haar niet wil doorlaten.

Rhoda:

Laat me door, Leroy.

Leroy:

Hoe kan jij hier doodgemoedereerd rondlopen, terwijl je arme schoolvriendje verdronken is in de baai? Ik zou denken dat je binnen zou zitten te huilen of in de kerk een kaars liet branden voor die arme jongen.

Rhoda:

Laat me door, Leroy.

Leroy:

Als je 't mij vraagt, vind jij het helemaal niet erg van dat jongetje.

Rhoda:

(Een tikje zenuwachtig) Waarom zou ik het erg vinden? Claude Daigle is verdronken. Niet ik!

Rhoda loopt naar huis. Leroy schudt het hoofd, glimlacht even en gaat naar de fontein. Neemt een handborstel uit de emmer en mompelt, terwijl hij aan het werk gaat:

Leroy:

“Waarom zou ik het erg vinden? Claude Daigle is verdronken. Niet ik.” Die Rhoda is me er eentje. Is me dat even een gemeen kind. Niemand kan haar wat flikken. Da's een feit dat zeker is...

Thelma:

(Op) Hey, Leroy. Hebt je 't gehoord van die kleine?

Leroy:

Wie niet... De hele stad gonst ervan. Zeg 'ns, wat heb jij hier verloren?

Thelma:

Je lunchpakket brengen. Was je vergeten.

Leroy neemt het pakje aan zonder haar te danken en spuwt op de grond in de buurt van haar voeten.

Thelma:

Verdomme, Leroy Jessup, vieze vent! Is dat de dank die ik krijg omdat ik je lunch breng? Ga ergens anders als je zin hebt om te spugen.

Leroy:

Ja, pest me maar. Haal me maar naar beneden, zoals iedereen doet. Ik ben eraan gewend. Ik kan het wel hebben. Met een arme dompelaar doe je immers wat je wilt. *(Schrobt verder)*

Thelma:

Luister eens goed naar me, Leroy Jessup. Hou maar op met je leugens, want ik weet wel beter. Je bent nooit een arme dompelaar geweest, want je hebt nooit op het platteland gewoond, zoals ik. Je vader was evenmin een dompelaar. Je vader was een bootwerker en hij verdiende nog goed ook. Dat weet je evengoed als ik. Bij jou thuis had niemand honger en kwam niemand iets tekort. Het is alleen jammer dat jij niet bent zoals hij.

Leroy:

Ik heb nooit de kans gehad om iemand te worden.

Thelma:

Je hebt kansen zat gehad, Leroy. Het probleem met jou is dat je gewoon te lui bent. Een vette, luie donder, dat ben je. En als iemand jou een dienst bewijst, dan ga jij de mensen beledigen en uitschelden, dan gedraag jij je als een ondankbaar, nukkig kind. Geen wonder dat je om de haverklap je baantje kwijtraakt, onbeschoft als je bent. Mensen kleineren is één van je liefhebberijen. Neem nu die Mevrouw Breedlove bijvoorbeeld. Een keurige, aardige dame met een hart van goud die al je stomiteiten door de vingers ziet. En hoe behandel jij haar, Leroy Jessup?

Leroy:

(Kijkt op) Verdomme, vrouw! Kan ik het dan nooit eens rustig hebben? Moet jij ook nog aan m'n oren komen zeuren? *(Andere toon)* Heb je bier meegebracht?

Thelma haalt twee flesjes boven en ontkurkt ze. Ze geeft er eentje aan Leroy. Ze gaan beiden op een hoek van de bank zitten en drinken uit de fles. Leroy eet wat.

Leroy:

Weet je wat Rhoda's commentaar was op de dood van dat jongetje? Ze zei: "Waarom zou ik het erg vinden? Claude Daigle is verdronken. Niet ik!" Dat zei ze...

Thelma:

(Sarcastisch) Aardig gezegd...

Leroy:

(Stopt een pijpje) Het is een klein, gemeen kreng. Zo eentje heb ik nog nooit meegemaakt.

Thelma:

Als je nu eens aardig probeerde te zijn tegen de mensen in plaats van altijd op ze af te geven. Als je wat meer je best zou doen...

Leroy:

Alle kinderen hier in het parkje ontzien Leroy. Maar zij, ho maar!

Thelma:

Jouw vader heeft heel zijn leven hard gewerkt en goed verdiend. Hij was goed voor zijn gezin. Dat kon je van hem tenminste zeggen.

Leroy:

Een verdomd gemeen kreng, dat is ze. Maar één ding moet je haar nageven. Klikken doet ze nooit. Wat er ook gebeurt, het blijft onder ons.

Thelma:

Luister eens goed, Leroy Jessup. Je moet dat kleine meisje met rust laten. Er komen alleen maar vodden van als je je blijft bemoeien met die rijke lui en hun kroost. Ik zeg het je nog eens, er komen alleen maar vodden van.

Leroy:

Ik doe haar niks. Ik plaag haar hoogstens wat.

Thelma.

Ik heb je gewaarschuwd. Kom bij mij niet klagen als je tot over je oren in de puree zit!

Leroy:

(Wuift de opmerking weg) Wat denk je wel? Ik ben niet op mijn hoofd gevallen...

Ze neemt hem zijn fles af, schudt beide flessen leeg en gaat af. Leroy staat zuchtend op, neemt zijn spullen en gaat mompelend af.

De zusters Fern op. Ze gaan op de bank zitten. Octavia in het midden.

Octavia:

Claude Daigle werd vorige maandag onder grote belangstelling ten grave gedragen. Het grafje werd bedolven onder de bloemen. Maar het meest indrukwekkende bloemstuk kwam zonder enige twijfel van de Fernschool. De ouders van de arme Claude waren diep onder de indruk door ons gebaar.

Burgess:

We stonden erop dat alle klasgenootjes van Claude meebetaalden aan de schitterende krans gardenia's die eerst op de kist en later op het graf werd gelegd.

Claudia:

Alle klasgenootjes op één na. Mijn zusters vonden het beter dat Rhoda niet meebetaalde.

Octavia:

Zo heb ik het ook aan Mevrouw Penmark uitgelegd, toen ze me erover opbelde. Ze had vernomen dat iedereen, op Rhoda na, had bijgelegd. Ik heb haar uitgelegd dat de krans echt niet zoveel kostte en dat ik dacht dat zij liever apart bloemen wilde sturen. Heel vervelend allemaal... *(Een tikje gefroisseerd)* Het zou anders geweest zijn als ze hier al langer woonden. Per slot van rekening is Rhoda amper een jaar leerlinge van onze school geweest.

Christine:

(Op met een brief in de hand) Juffrouw Fern, het spijt me, maar ik kan de gedachte maar niet uit mijn hoofd zetten dat de dood van Claude en het niet meer toelaten van Rhoda op uw school met elkaar te maken hebben.

Octavia:

Waarom denkt u dat deze twee feiten met mekaar te maken hebben? Mijn zusters en ik hebben dat nooit gesuggereerd.

Christine:

Mag ik dan aannemen dat er geen verband bestaat?

Octavia:

Ik had echt gehoopt, mevrouw Penmark, dat we deze penibele situatie konden vermijden. Aangezien u de zaak zelf ten berde brengt, kan ik u wel zeggen dat er inderdaad een verband bestaat tussen deze twee feiten.

Claudia:

De bussen waren nauwelijks vertrokken of Rhoda begon de jongen te plagen. Ze hing over haar stoel en bleef die medaille bekijken. Ze wilde zelfs dat Claude ze zou afdoen zodat zij ze kon vasthouden. Maar hij riep dat ze hem met rust moest laten. Het bleef maar aanhouden, tot ik Rhoda tenslotte bij de arm heb genomen en haar zo ver mogelijk van Claude vandaan heb gezet. Maar zelfs dan zat ze nog voortdurend om te kijken en naar hem te staren.

Christine:

Ik weet dat Rhoda soms agressief en zelfzuchtig kan zijn. Mijn man en ik kunnen alleen maar hopen dat die vervelende karaktertrekken met de jaren zullen slijten.

Claudia:

Het is helaas nog niet alles, mevrouw. Toen we in de baai waren en de kinderen gingen spelen, bleef Rhoda de jongen achtervolgen en verdrietig maken. Ik riep hem bij me en zei hem dat hij niet zo op Rhoda moest letten. Toen deed hij iets vreemds waar ik sinds zijn dood veel heb over nagedacht. Hij deed zijn medaille af en vroeg me of ik die voor hem wilde bewaren.

Christine:

En deed u dat?

Claudia:

Nee, mevrouw. Ik spelde de medaille weer op zijn hemd, heel stevig, en ik zei hem dat hij wat flinker moest zijn. Daarna heb ik Rhoda nog even apart genomen en ik zei haar dat ze heel lelijk deed en dat we zoiets van onze leerlingen niet gewend zijn. Ze reageerde er eigenlijk niet op, alsof ze niet eens gehoord had wat ik zei. Zowat een uur later zag één van onze oudere leerlingen Claude en Rhoda. De jongen was helemaal in de war en huilde. Rhoda versperde hem de weg, gaf hem een duw en wou de medaille beetpakken. Claude rende weg in de richting van de oude steiger, waar hij later werd gevonden. Rhoda ging achter hem aan, heel gewoon, zonder te rennen, zei het meisje.

Christine:

Zou het niet kunnen dat het meisje zich vergist heeft?

Claudia:

Ik denk het niet, Mevrouw Penmark. Deze leerlinge is een heel betrouwbaar kind. Ze is bijna zestien en we kennen haar al lang. Nee, ze vertelde precies wat ze had gezien.

Burgess:

Rond het middaguur zag één van onze mensen Rhoda van de steiger komen. Hij riep dat ze daar weg moest gaan en dat deed ze dan ook. De man herkende haar niet, maar zag dat het een meisje was die een rode jurk droeg. En aangezien Rhoda het enige meisje was met een rode jurk, werd aangenomen dat zij het was. Bij de lunch werden de namen afgeroepen en Claude Daigle ontbrak. De rest weet u.

Christine:

Probeert u te suggereren dat Rhoda iets te maken heeft met de dood van haar klasgenootje? Vertelt u me dat daarom allemaal?

Octavia:

(Verbijsterd) Maar natuurlijk niet, Mevrouw Penmark... Dat zou onmogelijk zijn. Hoe zou een kind van acht bij zoiets afschuwelijks betrokken kunnen zijn? Daar hebben we geen moment aan gedacht.

Burgess:

En als we daaraan gedacht hadden, mevrouw, dan hadden we toch onmiddellijk de politie verwittigd?

Christine:

Ja... Ja, natuurlijk.

Burgess:

Dit is wel een beetje melodramatisch, mevrouw. Onze klacht is dat Rhoda niet de hele waarheid heeft verteld. Wij voelen dat ze iets weet waarover ze niets gezegd heeft.

Octavia:

(Recht) We slagen er niet in Rhoda's temperament te begrijpen en we kunnen het ook niet aan. We vrezen dat we niets meer voor haar kunnen doen. *(Af)*

Burgess:

(Recht) Ik hoop dat Rhoda gelukkig zal zijn in een andere school. Het is jammer, maar wij willen haar niet langer op onze school hebben. *(Af)*

Claudia:

(Recht) Uw kind leeft in haar eigen, speciale wereldje en ik vrees dat haar wereldje helemaal niet op de onze lijkt. Rhoda heeft geen goede invloed op de andere leerlingen en aan die kinderen moeten we ook denken. Het spijt me dat dit alles gebeurd is en dat Rhoda op die manier de school moet verlaten. *(Af)*

Nadat de dames af zijn...

Christine:

(Rhoda op) Rhoda? heb jij tegen de dames Fern de waarheid gesproken over Claude Daigle?

Noot: Rhoda heeft een ander paar schoenen aangetrokken.

Rhoda:

Natuurlijk, mama. Ik vertel geen leugens meer sinds jij gezegd hebt dat ik dat niet mag.

Christine:

Heb jij iets, hoe weinig ook, te maken met het ongeluk van Claude?

Rhoda:

(Fronst de wenkbrauwen) Waarom wil je dat weten, mama?

Christine:

Omdat ik wil dat je me de waarheid vertelt. Bepaalde dingen kunnen misschien wel geregeld worden, maar dan wil ik weten wat er tijdens de picknick precies is gebeurd. Kijk me aan, Rhoda. Ik wil de absolute waarheid weten.

Rhoda:

Ik had er helemaal niets mee te maken, mama.

Christine:

(Na een pauze. Kijkt strak voor zich uit) Je gaat volgend jaar niet meer naar de Fernschool terug. Ze willen je daar niet meer hebben.

Rhoda:

(Lange Pauze. Kijkt Christine aanvankelijk niet begrijpend aan. Dan...) Oh, goed. *(Af. Even later zullen we oefeningen horen op de piano)*

Christine:

(Alleen) Ze heeft misschien iets stouts gedaan, maar er is toch geen enkele reden om te veronderstellen dat zij iets te maken heeft met de dood van Claude Daigle? Dit is toch te gek! Rhoda is mijn enige dochter en ik hou van haar. En toch is het net alsof ik bewijzen zit te verzamelen tegen mijn eigen kind. Ach, misschien is het allemaal niet zo erg als ik me aanvankelijk had voorgesteld.

Monica:

(Op) Lieve Christine, ik schaam me diep, want ik ben Rhoda's medaillon helemaal vergeten. Ik moet vanmorgen naar het centrum en dan kan ik het meteen laten repareren. Je ziet helemaal bleek? Is er iets?

Christine:

Nee... Of toch. Lees. *(Geeft haar de brief)* De Ferns willen Rhoda niet meer op school. Wat moet ik nu met haar aanvangen?

Monica:

(Kijkt de brief vlug door en geeft hem terug) De kwestie is, Christine, dat Rhoda gewoon veel te knap is. Ze is charmanter dan andere kinderen, beter, origineler. Ze is erg zelfstandig en neemt zelf beslissingen. Het is een vrouwtje uit één stuk. Vergeleken met haar zijn andere kinderen dom en lomp.

Daar draait de zaak om, meer niet. Als ik jou was zou ik Rhoda naar een openbare school sturen, die bieden even hoge kwaliteit als de Ferns.

Christine:

Monica, hoe komt het dat men de medaille van dat jongetje nooit heeft teruggevonden?

Monica:

Misschien is ze losgekomen en in het slib gezakt?

Christine:

Ik heb de Daigles een bezoek gebracht om hen mijn condoleances over te maken. Toen Mevrouw Daigle het over de medaille had, begon ze hard te huilen. Ze was echt over haar toeren omwille van die medaille. Ze zei dat ze niet uit zichzelf kon zijn losgeraakt, omdat de sluiting erg sterk was. Dat werd ook bevestigd door Juffrouw Claudia. Oh, was Kenneth nu maar hier.

Monica:

Waarom schrijf of telegrafeer je hem niet?

Christine:

Misschien schrijf ik hem wel een brief.

Monica:

Doe dat. Het zal je gemoed verlichten. Kun je nu even aan Rhoda vragen me het medaillon te brengen?

Christine:

Ach, natuurlijk. Ze is op haar kamer en studeert piano. Ik neem het wel.

Monica gaat op de bank zitten en zoekt haar sigaretten. Christine gaat naar het tafeltje waar Rhoda's doos staat en neemt het medaillon eruit. Wijdopen ogen van het schrikken. Ze neemt de medaille van Claude uit de doos en wankelt even. Lange pauze. Alleen de piano. Monica rookt. Dan gaat Christine naar haar toe en geeft het medaillon.

Monica:

Christine? Ben je wel in orde?

Christine:

Alleen even duizelig...

Monica:

Je maakt je teveel zorgen over die brief. Ik zou dat onbeschaamde vodge papier van die drie oude taarten niet eens beantwoorden als ik jou was. (*Stopt het medaillon in haar tas.*) Wat goed dat Rhoda zo superordelijk is en alles zijn vaste plaatsje heeft, is het niet?

Christine:

Ja... Rhoda laat nooit iets slingeren...

Monica:

Je mag je gelukkig prijzen dat je zo'n keurige meid hebt. Ik ben soms stikjaloers op je. Tot straks!
(Af)

Christine:

(Gaat zitten. Tot zichzelf) Wat is er toch aan de hand? Welke fout hebben we gemaakt? Kenneth en ik hebben haar nooit verwaarloosd of verwend of onrechtvaardig behandeld. Nooit... Ze heeft van begin af aan liefde en geborgenheid gekend. We hebben er altijd voor gezorgd dat ze het gevoel had gewenst te zijn en belangrijk voor ons was. Ik begrijp het gewoon niet...

Lange pauze. Christine is de wanhoop nabij. Dan staat ze op.

Christine:

(Roept) Rhoda?

Rhoda:

(Achter) Ja, mama?

Christine:

Wil je even komen, alsjeblieft?

Rhoda:

(Achter) Zeker, mama.

Christine:

(Gaat opnieuw zitten) Misschien was ze veel te bang om te zeggen dat ze de medaille had toen de Ferns haar alledrie tegelijk ondervroegen... Er moet een logische verklaring zijn voor haar gedrag...

Rhoda op. Christine staat op en opent haar handpalm. Rhoda's ogen gaan van ontzetting wijddopen. Dan doet ze een paar trage stappen van Christine weg en knijpt de ogen hard dicht.

Christine:

Zou je me willen verklaren hoe deze medaille in jouw doos is terechtgekomen? Vertel me de waarheid, Rhoda?

Rhoda maakt een paar charmante danspasjes.

Rhoda:

Ik vind het zo fijn in dit parkje. Als we nog eens gaan kijken voor een eigen huis, krijgen we dan ook een parkje, mama? Ja?

Christine:

Geef antwoord, Rhoda. Maar bedenk dat ik meer afweet van de schoolpicknick dan jij denkt. Jufvrouw Fern heeft me heel wat verteld. Je hoeft dus geen verhaaltjes te verzinnen.

Lange pauze. Rhoda denkt diep na om er zich uit te werken.

Christine:

Krijg ik nog een antwoord, Rhoda? Hoe komt de medaille van Claude Daigle in jouw doos? (*Luid*)
Toch niet uit zichzelf, veronderstel ik? (*Begint handenwringend op en neer te lopen*)

Rhoda:

Ik weet niet hoe die medaille daar terechtgekomen is, mama. Hoe moet ik nu weten hoe die medaille daar terechtgekomen is?

Christine:

Dat weet je best. Je weet precies hoe ze in je doos terechtgekomen is! Ben je op de steiger geweest tijdens de picknick?

Rhoda:

(*Nederig*) Ja, mama. Ik ben er één keertje geweest.

Christine:

Was dat vóór of nadat je Claude lastig viel?

Rhoda:

Ik heb Claude niet lastig gevallen. Waarom denk je dat?

Christine:

Wanneer precies ben jij op die steiger geweest?

Rhoda:

Heel vroeg. Toen we net aangekomen waren.

Christine:

Je wist dat het verboden was op die steiger te komen. Waarom heb je het dan tóch gedaan?

Rhoda:

Eén van de grotere jongens had me verteld dat er schelpjes op de palen groeiden. Ik kon niet geloven dat schelpjes op hout kunnen groeien en ik wou weten of het waar was.

Christine:

Je geeft tenminste toe dat je op de steiger bent geweest. Juffrouw Burgess vertelde me dat een man die toezicht hield, je van de steiger zag komen, maar dat het veel later was dan jij nu beweert. Hij zei dat het vlak vóór de lunch was.

Rhoda:

Dat is niet waar. Dat heb ik ook tegen Juffrouw Burgess gezegd. De man riep me van de steiger en ik deed wat hij zei. Toen ging ik naar het grasveld en daar zag ik Claude. Maar ik heb niet lelijk tegen hem gedaan. Ik heb alleen maar wat met hem gepraat.

Christine:

Waarover?

Rhoda:

Ik zei hem dat ik het fijn vond dat hij de medaille gewonnen had. En toen zei Claude dat ik de medaille volgend jaar zéker zou winnen, want dat ze ze nooit twee keer aan hetzelfde kind geven.

Christine:

Rhoda! Dit is geen spelletje! Ik moet de waarheid weten!

Rhoda:

Maar het is de waarheid, mama. Ieder woord is waar.

Christine:

(Pauze) Juffrouw Claudia zei me ook dat één van de oudere meisjes gezien heeft dat jij de medaille van Claude wou afpakken. Wat heb je daarop te zeggen?

Rhoda:

Dat weet ik, mama. Mary Beth heeft overal rondgestrooid dat ze me gezien had. *(Pauze. Denkt na. Dan, emotieloos)* Claude en ik deden een spelletje dat we zelf verzonnen hadden. Als ik hem kon pakken en de medaille aanraken, dan mocht ik ze een uur dragen. Hoe kan Mary Beth dan zeggen dat ik de medaille afgepakt heb? Dat is niet waar!

Christine:

Ze zei niet dat je ze afgepakt hebt, ze zei dat je er naar greep. Ze zei ook dat Claude hard wegliep naar het strand en dat jij achter hem aanging. Had je de medaille toen al?

Rhoda:

Natuurlijk niet, mama. Toen nog niet.

Rhoda ziet twijfel bij Christine. Ze loopt naar haar toe en slaat de armen rond Christine's hals. Maar Christine laat het niet toe.

Christine:

Je hebt me nog steeds niet uitgelegd hoe je die medaille dan wel kreeg.

Rhoda:

Claude wou zijn belofte niet houden en daarom ging ik hem achterna. Op het strand haalde ik hem in en hij zei dat ik de medaille een ganse dag mocht dragen als ik hem de vijftig cent gaf die ik van jou gekregen had voor een ijsje.

Christine:

Maar waarom heb je dat dan niet tegen de Ferns gezegd, toen ze je ondervroegen? Waarom heb je daar je mond over gehouden?

Rhoda:

(Met een snik) De Ferns mogen me niet, mama. Ze mogen me écht niet. Ik was bang dat ze het lelijk van me zouden vinden dat ik de medaille had.

Rhoda gaat op de schoot van haar moeder zitten.

Rhoda:

Mama, wat krijg ik als ik je tien kusjes geef? *(Christine weet niet of ze wel zou antwoorden)* Hé, mama? Wat krijg ik als ik je tien kusjes geef?

Christine:

(Met een zucht) Dan knuffel ik je tien keer.

Er wordt gezoend en geknuffeld, zij het met enige reserve vanwege Christine. Rhoda legt haar hoofd tegen Christine's schouder en kijkt tersluiks om te zien of haar behandeling effect heeft.

Christine:

De mama van Claude wou de medaille zó graag hebben. Je weet toch dat de begrafenis even werd uitgesteld in de hoop dat de medaille nog op tijd zou teruggevonden worden? Mevrouw Daigle gaat kapot van verdriet. Wie weet of ze haar verlies ooit te boven komt. Claude was haar enig kind. *(Pauze.)* Waarom heb je ze dan niet gegeven? En als je er bang voor was, dan had ik het toch in jouw plaats kunnen doen?

Rhoda:

(Ze streelt Christine's haren) Ik heb zo'n fijne mama. ik ga aan iedereen vertellen dat ik de fijnste mama ter wereld heb.

Christine:

(Maakt zich los uit de omarming, zet Rhoda van haar schoot en staat op) Begrijp je wel waar ik het over heb, Rhoda?

Rhoda:

Ik geloof van wel, mama. Maar ik vond het zo mal dat ze die medaille ook wilden begraven. Claude was toch zeker dood? Hij wist toch niet of die medaille nu op zijn hemd gespeld zat of niet? *(Pauze)* En als Claude's mama zo verschrikkelijk graag een zontje wil hebben, waarom neemt ze er dan geen uit het weeshuis?

Christine:

(Met weerzin) Ga alsjeblieft weg. We hebben mekaar niets meer te zeggen.

Rhoda:

(Koel) Mij best...

Rhoda gaat aan haar tafeltje zitten en speelt met haar puzzel. Christine gaat bezorgd af. Leroy komt op terwijl hij met een bezem afval bij mekaar veegt.

Leroy:

Zie ze daar nu zitten met haar puzzeltje. Ziet ze er niet lief en onschuldig uit? Ze zou boter doen smelten met dat lieve snoetje van haar. D'r zijn er een boel die in haar valletjes trappen, maar ouwe Leroy niet. Nee hoor, daar is hij veel te link voor.

Rhoda:

Laat me met rust. Ik heb je niets gevraagd.

Leroy:

Kan zijn, maar ik heb dingen over je gehoord die niet zo fraai zijn. (*Intussen veegt hij een hoopje afval op haar voeten*)

Rhoda:

Laat me met rust en doe je werk!

Leroy:

(*Giechelt*) Wat doe ik anders?

Rhoda:

Ik weet wat jij met die dorre bladeren doet. In je kelderhok vul je er een matras mee en daar kruip je op wanneer niemand je ziet. Omdat je een dikke, luie pad bent.

Leroy:

Oef! Wat een taaltje voor een deftige juf! Maar die dikke, luie pad heeft toch maar fijn horen vertellen dat jij die arme Claude van de steiger hebt geduwd.

Rhoda:

Daar weet jij niets van. Je was er niet bij.

Leroy:

Klopt, juffie. Maar ik luister naar wat de mensen zeggen. Ik ben niet zoals jij. Jij kwekt en kwekt maar, zodat niemand er nog een woord tussen krijgt.

Rhoda:

De mensen doen niets anders dan liegen. En ik geloof dat jij meer leugens vertelt dan om het even wie.

Leroy:

En toch weet ik wat jij met dat jongetje uithaalde, daar op die steiger. Je zou er beter aan doen wat vriendelijker met me te zijn als je geen last wilt.

Rhoda:

En wat deed ik dan, als jij het zo goed weet?

Leroy:

(*Neemt de bezem en bekijkt hem aandachtig*) Zou die stok even dik geweest zijn als mijn bezem?

Rhoda:

Ga vegen of ga je leugens aan iemand anders verkopen!

Leroy:

(Na pauze) Je hebt Claude geslagen met een stok, omdat hij je die medaille niet wou geven. Daarom sloeg je hem. En daarna rukte je hem zijn medaille af en je rolde hem de steiger af, poef, het water in.

Rhoda:

Als jij altijd zulke gemene leugens vertelt, ga je nooit naar de hemel als je doodgaat.

Leroy:

Je weet drommels goed dat ik de waarheid spreek.

Rhoda:

Je fantaseert vuile zaakjes over andere mensen en daarna steek je er je neus in. Dus zijn het gemene leugens. Neem je bladeren mee naar je kelder en leg je erop te slapen wanneer je verondersteld wordt te werken.

Leroy:

Stom ben je niet, dat moet ik toegeven, al ben je reuze gemeen. Want je hebt die stok natuurlijk niet laten liggen. Daar ben je te link voor. Bijna zo link als ik. Stel dat iemand hem vond? Wat heb jij bijgevolg gedaan? Jij hebt die stok die onder het bloed zat, flink afgespoeld en daarna de struiken ingekieperd.

Rhoda:

Ik denk dat jij niet goed snik bent.

Leroy:

En ik denk eerder dat jij niet goed snik bent, want jij dacht dat je 't bloed gewoon kon wegspoelen en dat kan je niet.

Rhoda:

(Pauze. Ze bekijkt hem indringend) Waarom kan je 't bloed niet gewoon wegspoelen?

Leroy:

Omdat het niet kan. Dat weet het kleinste kind, behalve jij. Je kan spoelen en spoelen en blijven spoelen, maar er blijft altijd iets achter. Zal ik je eens vertellen wat ik ga doen omdat jij niet aardig tegen me bent? Ik ga de politie opbellen en vertellen dat ze in de struiken goed moeten zoeken naar een stok. Daar hebben ze, wat je noemt, 'bloedstokhonden' voor. Om hen te helpen zoeken. En die bloedstokhonden vinden elke stok waar ook maar het minste partikeltje bloed opzit. En als ze die stok vinden die jij zo netjes afgespoeld hebt dat je dacht dat alles eraf was, dan strooien ze er een speciaal

poeder op en dan zal het bloed van die jongen overal te voorschijn komen. Maar 't zal niet rood zijn, maar blauw. Zo blauw als de hemel. Dat is dat speciale poeder dat het hem doet.

Rhoda:

Jij, jij dūft niet eens naar de politie gaan. Jou sluiten ze meteen op in een donker hok!

Leroy:

Ik niet durven? Ik heb geen jongetje met een stok geslagen en hem van de steiger gerold, ploeps, het water in. Ik niet. Maar jij...

Hij houdt op en begint fel te vegen, want Christine komt op.

Christine:

Wat heb je weer staan vertellen? Heb je weer gemeen tegen haar gedaan?

Leroy:

(Leunt op zijn bezem) Ik? Ik zei helemaal niets bijzonders tegen haar, Mevrouw Penmark. We maakten gewoon een praatje.

Rhoda:

(Staat op en gaat naar Christine) Leroy zei dat ik wat meer moest spelen. Hij zei dat ik bijziende zal worden als ik altijd maar zit te puzzelen.

Christine:

Leroy, ik verbied je nog met Rhoda te praten. Heb je dat goed begrepen?

Leroy:

Ik heb niets bijzonders tegen uw dochtertje gezegd, mevrouw. U hebt toch gehoord wat ze zei?

Christine:

Het kan me niet schelen. Je laat haar met rust of ik dien klacht in bij de politie. Is dat duidelijk?
(Neemt Rhoda bij de hand en gaat kwaad af)

Leroy:

(Alleen, terwijl hij verder veegt. Imiteert Christine) "Je laat haar met rust of ik dien klacht in bij de politie." Die rijke Christine Penmark met haar rozige teintje en haar mooie kopje... Die onnozele geit laat zich door dat linke wicht elke keer belazeren. En dat wijf van Breedlove... Haar zet ik ook wel wat betaald. Wacht maar... Die Rhoda, da's pas een gemeen stuk. Ze zou je zonder verpinken een mes tussen je ribben duwen en doodkalm toekijken hoe het bloed eruit spuit. Die geeft nu letterlijk om niemand, zelfs niet om d'r eigen moeder. Wacht maar tot die groot is, dan slaat ze elke vent die haar te na komt met een steelpan de hersens in. *(Pauze. Hij veegt. Ineens begint hij zacht te giechelen, dan te lachen, tenslotte gaat hij op de bank zitten en schudt van het lachen)* Dat van die stok, dat heb ik knap bedacht! Wie is er nu zo dom om te geloven dat een klein meisje van acht zoiets zou doen? Linke Leroy zeker niet! Maar knap bedacht is het wel. Geen mens zou voor de vuist weg zo'n knap

verhaal kunnen bedenken. Nu weet ik hoe ik dat gemene loedertje moet aanpakken. Ze knijpt hem. En geen klein beetje. Afwachten maar, dat is alles. Alleen maar afwachten.

En lachend als een gek gaat Leroy af.

T W E E D E B E D R I J F.

Doek op. Rhoda staat vooraan in het midden met een gezicht als een donderwolk. Christine roept haar (Achter).

Rhoda:

(Terwijl ze met de voet éénmaal op de grond stamp) Wat nu weer? (Dan, poeslief) Heb je me geroepen, mama?

Christine:

(Achter) Kom je?

Rhoda:

Ik kom dadelijk, mama. (Wil af)

Leroy:

(Was intussen opgekomen. Roept zacht en kijkt voorzichtig rond) Pst... Rhoda... Zeg, heb je al gevonden wat ik je zei? (Rhoda reageert verveeld) Want als je hem nog niet gevonden hebt... Zorg er dan voor dat ik hem niet vind.

Rhoda:

Ga weg. Ik weet niet waar je het over hebt.

Leroy:

Ho, maar dat weet je best, mijn kleine leugenbrok...

Rhoda:

Al wat je zegt, ben je zelf. Mijn mama staat boven bij het raam te kijken en ze ziet je.

Leroy schrikt en maakt dat hij weg komt. Net als hij zich omdraait, botst hij haast op Monica. Hij sluipt schichtig weg zonder zich te excuseren, terwijl Monica losbarst.

Monica:

Leroy! Je bent net een slang. Heb je dat arme kind weer op stang zitten jagen? (Tot Rhoda) Wat vertelde hij nu weer, m'n schat?

Rhoda:

Ik weet het niet, tante Monica. Leroy is getikt. Ik luister maar half naar hem. (*Christine op met een mantel en een handtas die ze op de bank legt*)

Monica:

(*Naar Christine*) Ik duld die Leroy geen minuut langer! Hij wordt met de dag onmogelijker! Als het niet voor zijn arme vrouw en kinderen was... Maar waarom zou ik over hem blijven doorzeuren, Christine? In werkelijkheid vind ik het heerlijk om Leroy uit te schelden. Ergens ben ik een beetje een viswijf en Leroy is de enige die ervoor zorgt dat ik af en toe eens lekker als een viswijf kan tekeergaan. Rhoda's hangertje! Maar natuurlijk! Dààrom kwam ik langs en niet om het met jullie over die vervelende Leroy Jessup te hebben. (*Opent haar tas en zoekt het hangertje*) Kijk eens wat ik voor je heb meegebracht, Rhoda. De turkoois!

Rhoda:

Dank je, tante Monica. (*Koel zoentje. Monica knuffelt haar fel, maar Rhoda maakt zich haast ongemerkt los.*)

Monica:

En hier heb je de granaatsteen, zoals beloofd.

Rhoda neemt alles zwijgend aan en gaat naar haar doosje.

Monica:

Ga je hem niet dragen?

Christine:

Natuurlijk wel...

Rhoda:

Nee, ik bewaar alles liever in mijn doosje. Dan raak ik het zeker niet kwijt.

Monica:

Oh, wat is dit een heerlijk, volmaakt kind! Ik wou dat mijn instincten zo spontaan waren als die van haar! Je doet ermee wat je wilt hoor, liefje. Het is helemaal van jou. Nu moet ik echt gaan, Christine. Ik klets en ik klets maar, terwijl ik mezelf beloofd had voor Meneer Pageson, de juwelier, een lekkere kokostaart te bakken. Als beloning, omdat hij het medaillon in een mum van tijd voor Rhoda afwerkte. Ik moet dadelijk aan de slag! Tot kijk, allebeidjes! (*Af*)

Christine:

(*Terwijl ze de mantel aantrekt*) Ik heb nagedacht over die medaille. Ik ben van plan ze aan Mevrouw Daigle terug te bezorgen en me te excuseren omdat jij ze gestolen hebt.

Rhoda:

Maar ik heb ze niet gestolen, mama! Hoe kun je zoiets zeggen? Claude heeft me de medaille verkocht voor vijftig cent, dat zei ik toch al?

Christine:

Ik weet niet hoe jij aan die medaille gekomen bent, maar het is zeker niet gebeurd op de manier die jij verteld hebt. En zelfs als het waar is, dat van die vijftig cent, dan nóg is het oneerlijk om ze achteraf te houden.

Rhoda:

Die medaille is niet van Mevrouw Daigle. Zij heeft ze niet gewonnen. Ze is meer van mij dan van haar.

Christine:

(Zucht diep, want het heeft toch geen zin) Ik blijf niet lang weg. Waarom ga je tante Monica niet helpen met de taart?

Rhoda:

Dat vind ik een lekker idee, mama.*(Rent af)*

Octavia op. Ze is gekleed om in de tuin te werken. Na haar verschijnen Burgess en Claudia.

Octavia:

U moet eens op onze oleanders letten, Mevrouw Penmark. Ze zijn heel oud. Mijn grootvader had ze geplant als heg en nu zijn het net bomen geworden. Ze bloeien in deze tijd van het jaar, zoals u ziet.

Burgess:

Er zit ook een massa kreeften in de baai. Toen ik klein was bouwde vader een afrastering in het water, zodat we daar de kreeft konden houden om ze vet te mesten.

Claudia:

Maar vaders ideeën waren meestal niet erg praktisch: de arme dieren vreten mekaar op toen ze zo oengepakt moesten zitten.

Christine:

Ik zou nu graag naar de steiger gaan als u dat goed vindt.

Octavia:

Natuurlijk is dat goed. Maar staat u toe dat ik eerst enkele takken ga knippen van de gevlamde oleander. Voor een vriendin die dol is op die kleur. Ik kom zo dadelijk bij u. U kent de weg?

Christine:

Dank u. *(Af)*

Octavia gaat ook weg. Burgess en Claudia gaan elk naar een hoek van de voorscène en draaien zich naar mekaar toe. Geluid: de zee, meeuwen. We zien Christine over de steiger wandelen. Ze blijft staan aan het eind ervan. Er waait een lichte zeebries. Christine haalt de medaille uit haar handtas.

Christine:

Ik durf de medaille niet aan Mevrouw Daigle geven. Eigenlijk ben ik nu even schuldig. Maar Rhoda is en blijft mijn kind! Het is mijn plicht ervoor te zorgen dat haar niets overkomt. (*Ze laat de medaille in het water vallen*)

Claudia:

We hebben Rhoda's schooldossier ingekeken. Alvorens naar hier te verhuizen, woonde de familie Penmark in Baltimore. Rhoda liep er school in een zogezegd progressief instituut. Maar het schoolhoofd besloot dat Rhoda van school moest.

Burgess:

We hebben contact opgenomen, omdat het ons intrigeerde dat er in het dossier niet vermeld staat waarom het kind van school werd gezonden. Volgens het schoolhoofd was Rhoda een koud, eigenwijs kind dat haar eigen mening opdrong en zich niet wou aanpassen aan conventionele leefregels binnen de school.

Claudia:

In sommige opzichten was ze veel rijper dan een kind van haar leeftijd. Haar vermogen tot redeneren en haar schranderheid deden opmerkelijk volwassen aan. Wat bij Rhoda echter volkomen ontbrak waren alle gevoelens van schuld of angst die gewone kinderen kenmerken. Maar bovenal was er niet de minste aanleg tot genegenheid of liefde, want ze was een kind dat aldoor bezig was met zichzelf.

Burgess:

Het meest opvallende was echter Rhoda's eindeloze hebzucht. De ware reden waarom ze van school werd gezonden is dat ze -en dat werd onomstotelijk bewezen- een heel slimme dievegge was.

Octavia is intussen de steiger opgeklimmen en komt bij Christine staan. Ze heeft een armvol olean-dertakken bij.

Christine:

De dood van die jongen doet me zo'n verdriet, Miss Fern. Ik ben bang en ik voel me zo schuldig.

Octavia:

Ik begrijp perfect hoe u zich voelt. Ik heb me ook een hele poos erg schuldig gevoeld.

Christine:

Wat denkt u dat er op de picknick is gebeurd?

Octavia:

Volgens mij heeft het jongentje zich op deze steiger verborgen om aan Rhoda's gezeur te ontsnappen. Maar ze vond hem en toen hij haar zag aankomen is hij misschien in de war geraakt en achteruit het water ingelopen.

Christine:

Ja, zo kan het gegaan zijn...

Burgess:

Claude was een tengere jongen en toch was hij een uitstekend zwemmer. Rhoda zal wel verondersteld hebben dat hij naar de steiger zou zwemmen.

Claudia:

Hoe kon Rhoda ooit weten dat die palen daar zaten?

Octavia:

Kinderen doen soms zo vreemd. Je kan ze niet beoordelen met de maatstaven van volwassenen.

Burgess:

Misschien dacht ze dat Claude zich onder de steiger verborgen hield om haar aan het schrikken te maken.

Claudia:

Misschien is ze in paniek geraakt toen de man haar riep en is ze naar het strand gerend.

Christine:

Ja, misschien zou het zo gegaan kunnen zijn...

Octavia:

Doet u toch die rimpel uit uw voorhoofd, Mevrouw Penmark. U ziet er echt aardiger uit als u glimlacht. Geloof me, niets ter wereld is een rimpel of een traan waard. Rhoda is gedeserteerd als een soldaat in de frontlinie. Maar zijn er in de loop der tijden niet ontelbaar veel soldaten vandoor gegaan na het eerste schot? (*Af. Christine volgt haar*)

Burgess:

En dan is er nog iets, dat nog meer vragen oproept, maar evenmin uitsluitel biedt...

Claudia:

Is dit echt nodig?

Verandering licht. De Ferns gaan tegelijk af.

Leroy op met een mooi ingepakte doos met een strikje rond. Hij gaat naar de kant van de flat van de Penmarks.

Leroy:

Pst! Rhoda... (*Pauze. Geen reactie*) Ik weet dat je er bent en dat je mama uit is. (*Pauze*) Ik heb een cadeautje voor je...

Rhoda:

(*Achter*) Ik moet geen cadeautje van jou.

Leroy:

Ik heb een héél mooi cadeautje voor je. Echt waar. Een fijn cadeautje. Ik heb het speciaal voor jou gekocht.

Rhoda komt op. Nieuwsgierig, maar tegelijk vol achterdocht gaat ze naar Leroy toe.

Leroy:

Ik besef dat ik heel lelijke dingen tegen je heb gezegd en dat spijt me. Ik vind dat we beter goede vrienden kunnen worden. Daarom heb ik je een presentje gekocht. Toen ik het in de vitrine zag liggen, dacht ik onmiddellijk: “Dit is écht iets voor Rhoda”.

Rhoda:

(Hebberig) Wat is het, Leroy? Wat heb je voor me gekocht?

Leroy:

Hier. Maak open. Maak deze mooie doos open en je zal het zelf zien.

Ze doet het. Ze deinst vol walg en gooit de doos voor zijn voeten. Een blik vol haat. Leroy lacht zich te pletter en komt op de bank terecht.

Leroy:

Weet je waar je cadeau me doet aan denken? Aan de kleine Daigle in zijn doodskist!

Rhoda antwoordt niet. Ze laadt haar woede op.

Leroy:

Ik wou je aanvankelijk een mooi tuiltje bloemen schenken, maar ik had geen tijd om ze op het kerkhof van Claude’s graf te plukken. *(Komt lachend recht)* Nu we toch goede vrienden geworden zijn, moet je me één ding zeggen, lieve Rhoda. Heb je de stok al gevonden waar dat bloed op zit dat je zo gezegd hebt afgewassen? Ik zou maar opschieten als ik jou was, want als ik nog eens boos op je word, kan ik alles best aan de politie vertellen.

Rhoda:

Ik haat je, Leroy Jessup!

Ze loopt woedend af. Leroy lacht, raapt de doos op, neemt er een dode rat uit, die hij als het ware triomfantelijk omhoog steekt, gooit ze weer in de doos en gaat lachend als een gek af.

Christine op. Ze gaat op de bank zitten dubben. Reginald op met een stapel dossiers. Christine recht.

Reginald:

Hier ben ik al, Christine. Voor een mooie dame wil ik me wel even uitsloven.

Christine:

Bedankt dat je zo vlug gekomen bent, Reginald. Wat een stapel!

Reginald:

Een levenswerk! (*Ze gaan zitten*) Ik dacht nochtans dat jij helemaal niet van moord en misdaad hield?

Christine:

Zeker niet, maar toen jij en Emory het hadden over die verpleegster Dennison, schoot er me achteraf een gekke gedachte door het hoofd. Wanneer beginnen zulke mensen hun 'carrière'? Ik bedoel, ze kunnen toch niet als kind aan het moorden zijn geslagen. Dat is toch onmogelijk?

Reginald:

Je zou er versteld van staan, Christine. Het gebeurt dat kinderen moorden plegen en soms zelfs knap uitgekiende moorden. Er zijn bekende moordenaars die in hun jeugd begonnen zijn met hun misdrijven. Vergelijk het met een beroemde componist als Mozart die al tijdens zijn vroegste jeugd bewees dat hij onmiskenbaar aanleg had.

Christine:

In het andere geval zouden we dus kunnen spreken van een soort 'wonderkind van het kwaad'?

Reginald:

Zo zou je het kunnen noemen. We worden allemaal gevormd door onze opvoeding en door het voorbeeld van de anderen, in de eerste plaats onze ouders. Bij onze geboorte krijgen we allemaal een soort moreel geweten mee dat min of meer 'goed' mag genoemd worden. Maar een heel kleine minderheid heeft deze gave totaal niet, wat voor invloeden ze van buitenaf ook ondergaan. Dit soort mensen is niet in staat oprecht lief te hebben. Ze ondergaan liefde alleen fysisch. Verstandelijk begrijpen ze het verschil tussen goed en kwaad, maar vanuit moreel oogpunt leggen ze geen grenzen tussen beide. Dit zijn de echte, geboren misdadigers die nooit veranderen. Ze moorden uit pure bezitsdrang of om zichzelf te beschermen.

Christine:

Reggie, denk jij dat die slechte eigenschappen erfelijk kunnen zijn?

Reginald:

Waarom niet? Deze mensen zijn niet zo geworden, ze missen iets van bij hun geboorte. In tegenstelling tot andere mensen hebben ze die er niet bijgekregen. Kleurenblindheid bijvoorbeeld wordt ook veroorzaakt omdat er iets ontbreekt en er is geen mens die betwist dat het tekort erfelijk is. Bij deze vorm van zwakzinnigheid ontbreekt ook iets en dat tekort is erfelijk, soms generaties lang. En dat betwist men wèl.

Christine:

Kan één generatie overgeslagen worden, zodat de zwakzinnigheid aan het klein- of achterkleinkind doorgegeven wordt?

Reginald:

Nog niet over nagedacht, maar 't zou best kunnen.

Christine:

Je zei toen ook dat het geval Dennison eigenlijk minder spectaculair was dan... je noemde een naam...

Reginald:

En of! De weergaloze Bessie Denker. Een uniek geval! Haar dossier zit trouwens in de stapel. Wacht even... (*Haalt het dossier van Bessie Denker boven*) Lees het eens rustig door. Het is echt de moeite waard.

Christine:

Doe ik.

Reginald:

Nu moet je me verontschuldigen, Christine. Ik moet echt gaan. Ik heb het Emory beloofd. Je weet toch welke dag het vandaag is.

Christine:

Zondag. Waarom?

Reginald:

En voor Emory betekent zondag?

Christine:

Visdag! Ik begrijp het al.

Reginald:

Ik zie je nog wel. En als ik je kan helpen met één of ander dossier, aarzel dan niet een beroep op me te doen. Het is me een genoegen. (*Af*)

Christine:

(*Gaat zitten, slaat het dossier open, bladert erin en kiest een bladzijde. Leest*) “Bessie Denker werd in 1882 als Bessie Schober geboren op een boerderij in Iowa. Ze was het oudste kind van Heinz Schober en Mamie Gustavson. Ze had nog een broertje en een zusje. De kleine jongen stierf omdat de zevenjarige Bessie per ongeluk arsenicum op zijn brood had gedaan in plaats van suiker. En toen het zusje samen met Bessie water putte, viel het kind in de put en verdrong. Vele jaren later, toen Bessie Denker terecht stond voor haar andere misdaden, getuigden burens dat grootvader Gustavson werd doodgeschoten toen hij in zijn schommelstoel op de veranda zat te knikkebollen.” (*Christine stopt even*) Waarom komen de namen Denker en Gustavson me zo bekend voor? (*Leest verder*) “De verdenking was nooit op de elfjarige Bessie gevallen, die toen alleen in huis was met de oude man. Ik verontschuldig me bij de lezer voor de onvolledige wijze waarop ik de jeugd van Bessie Denker beschrijf. Voor gedetailleerde informatie verwijs ik naar wijlen Richard Bravo... (*Christine kijkt op en trekt grote ogen. Dan leest ze verder*) ... wijlen Richard Bravo, die een interessante reeks artikelen aan Bessie Denker heeft gewijd. Bravo heeft de rechtszaak bijgewoond en het leven van deze misdadigster tot in detail beschreven.” (*Recht*) Wat heeft mijn vader hiermee te maken?

Licht uit Christine, die afgaat met de stapel dossiers. Licht op de drie Ferns, die intussen hun positie ingenomen hebben.

Octavia:

Er is inderdaad nog iets dat bijkomende vragen oproept...

Claudia:

Maar waarvan niets bewezen is. Bedenk dat wel.

Octavia:

Uiteraard. (*Korte pauze*) Toch blijft het overlijden van Mevrouw Clara Post hoogst verdacht. Dat ga je toch niet ontkennen, Claudia? (*Geen antwoord*) Mevrouw Post was een krasse dame van over de tachtig. Ze woonde met haar dochter Edna in hetzelfde flatgebouw als de Penmarks, toen die nog in Baltimore woonden. Rhoda bracht de oude dame regelmatig een bezoekje. Mevrouw Post was een beetje kinds en ze vond het heerlijk haar bezittingen aan Rhoda te tonen.

Burgess:

Ik heb me al dikwijls afgevraagd waarom Rhoda altijd bewonderd wordt door oudere dames, terwijl kinderen van haar eigen leeftijd haar niet verdragen.

Octavia:

Mevrouw Post hield het meest van een kristallen bol met een doorzichtige vloeistof, waarin fragmenten van opalen zweefden. Als je de bol bewoog, veranderde het patroon met prachtige glinsteringen. Rhoda was dol op die bol en op een dag toen ze er samen naar keken, zei Mevrouw Post tegen Rhoda: "Ik wed dat jij hem graag zou willen hebben".

Burgess:

Dat had ze nooit mogen zeggen.

Octavia:

Op een dag deed Edna boodschappen en bleef Rhoda alleen achter met de oude dame. Toen de dochter terugkeerde stond Rhoda haar op te wachten. Ze vertelde Edna dat haar moeder op onverklaarbare wijze van de trap was gevallen. Het bleek dat het arme mens haar nek had gebroken. Rhoda herinnerde Edna terstond aan de belofte van haar moeder en kreeg de kristallen bol.

Claudia:

Heeft dit alles niet eerder te maken met kwaadsprekerij vanwege het hoofd van die school? Er is nooit bewezen dat het kind erbij betrokken was. Vergeet niet dat Rhoda toen pas zeven was.

Burgess:

Misschien was het echt een ongelukkig toeval.

Octavia:

Misschien... Maar het geeft te denken... *(Af, de twee anderen volgen haar. Black-out)*
Rhoda zit aan haar tafeltje te puzzelen. Leroy komt gretig naar haar toe. Hij heeft zijn lunch meegebracht.

Leroy:

Iets op tegen als ik mijn lunch hier kom opeten? *(Geen antwoord)* Juffertje Penmark praat blijkbaar niet met mensen die haar doorhebben. Ze praat liever met mensen die haar niet doorhebben, zoals haar mama en Mevrouw Breedlove en Meneer Emory.

Rhoda:

Prop je mond vol. Je staat stomme dingen uit te kramen.

Leroy:

En? Heb je hem gevonden of niet? Je mag het me gerust toevertrouwen, hoor. Het blijft onder ons.

Rhoda:

(Kijkt niet op) Mijn mama houdt me in het oog. Als je wat te zeggen hebt, ga dan wat verder staan, waar ze je niet kan zien.

Leroy schrikt en gaat op de bank zitten. Opent zijn lunchpakket en eet.

Leroy:

Als jij die stok niet gaat zoeken, is het best mogelijk dat ik het doe. En dan vertel ik alles aan de politie, en jou, jou zetten ze op de elektrische stoel. Ken je het geluid dat elektrische stoelen maken? Het gaat van zzzzz en dan word jij lekker gebakken, als een snee spek in een gloeiende pan.

Rhoda:

Elektrische stoelen zijn veel te groot voor kleine meisjes zoals ik.

Leroy:

Dacht je dat? Weet je niet dat ze voor kleine meisjes speciale stoelen hebben? Kleine, roze stoeltjes, waar jij precies in past. En daar gaan ze jou in braden. Eerst word je helemaal bruin en...

Rhoda:

Jij hebt alles verzonnen over die stok die blauw wordt. Je gaat niet naar de hemel als je dat soort verhaaltjes blijft vertellen. Weet je waar jij naartoe gaat, Leroy? Jij gaat naar de hel. En dat van die honden is ook je zoveelste leugen. Er bestaat niet zoiets als 'bloedstokhonden'.

Leroy:

Er bestaan misschien geen bloedstokhonden, maar er bestaat wel een stok. En die ga ik morgen voor je zoeken.

Rhoda:

Je zou beter weggaan en je werk doen, daar betalen de mensen je voor.

Leroy:

Jij zou beter zelf weggaan. Je moeder heeft gezegd dat je niet meer met me mag praten en ik mag ook niet meer met je praten, zei ze. Dus praat ik niet meer met je. Maar als ik jou was, zou ik die stok maar vlug gaan zoeken. Dat is een goede raad die ik je geef. Ga dus vlug naar binnen en maak het me niet meer lastig.

Rhoda gaat kwaad af. Leroy blijft grinnikend achter.

Leroy:

Rotjong... Ik durf wedden dat die haar moeder niet uit een vetvrij papiertje eet. Zit zich waarschijnlijk alle dagen vol te vreten in dure zaken met een boel kelners en veel blabla. Stikt in het geld dat haar vent verdient. Parasiet... Net als die dikke Breedlove. Weet met haar poen geen weg en voert geen klap uit, maar heeft wel een boel kritiek op lui die zich voor haar kromwerken... Zou ze toch eens graag te pakken krijgen. Dat blonde mokkel, bedoel ik... En als ik met haar klaar ben... (*Grinnikt, terwijl hij de rest van zijn lunch inpakt*) En nu ga ik lekker pitten in mijn keldertje. De boog moet niet altijd gespannen blijven. (*Af*)

Rhoda sluipt op de tippen van haar tenen op. Ze houdt een grote, papieren zak tegen de borst geklemd. Christine komt achter haar aan.

Christine:

Wat heb je daar? (*Rhoda schrikt*)

Rhoda:

Niets, mama.

Christine:

Geef onmiddellijk hier!

Rhoda:

Maar er zit niets in, mama.

Christine:

Ga je ermee naar de verbrandingsoven?

Rhoda:

Het zijn gewoon wat spulletjes om weg te gooien.

Christine:

Laat zien.

Rhoda:

Nee. (*Stopt de zak achter haar rug weg*)

Christine:

Geef hier, zeg ik!

Ze wil de zak afnemen, maar Rhoda verweert zich. Ze slaat en schopt als een dier dat in de val zit. Toch krijgt Christine de zak te pakken. Hij scheurt open en Rhoda's zwartgelakte schoenen vallen eruit. Rhoda blijft staan en bekijkt Christine met een blik vol haat. Christine raapt de schoenen op. Plots valt Rhoda opnieuw aan, ze bijt Christine zelfs. Die pakt haar beet en schudt haar flink door mekaar. Dan doet ze Rhoda brutaal op de bank zitten. Rhoda's ogen vlammen vol haat.

Christine:

Je hebt hem met je schoenen geslagen! Vertel op! Vertel me de waarheid! *(Pauze)* Nu weet ik alles. Hou dus maar op met leugens verkopen. *(Ze bekijkt de zolen)* Dus zó kwamen die halvemaaanvormige wonden op zijn hoofd en op zijn handen! *(Pauze)*

Rhoda probeert te wenen, maar het lukt niet al te best.

Christine:

Hou maar op met je gegrien. Je probeert je maniertjes te perfectioneren. Misschien zal je over enkele jaren erg overtuigend zijn, maar mij beduvel je niet meer. *(Brult)* Geef antwoord!

Rhoda:

Ik moest er hem wel mee slaan. Wat kon ik anders doen?

Christine:

Mijn God, ik geloof dit niet... Ben je je ervan bewust dat je die jongen vermoord hebt?

Rhoda:

Het was zijn schuld. Als hij me die medaille gewoon had gegeven, zoals ik hem vroeg, dan was er niets aan de hand geweest. Het was zijn schuld, niet de mijne.

Christine:

Je hebt hem vermóórd, hou dus alsjeblieft op met je leugens! Begin bij het begin en vertel me de waarheid!

Rhoda:

Ik zal het nooit meer doen, mama. Echt waar, ik zal het nooit meer doen. *(Valt in Christine's armen en weent)*

Christine:

(Strijkt over Rhoda's haren) Ik verwacht een antwoord. Ik wil alles weten. Nù!

Rhoda:

Ik zei hem dat hij me de medaille moest geven en hij wilde niet. Dat is alles. Toen ging hij zich verschuilen op de steiger, maar ik vond hem en ik zei hem dat ik hem zou slaan en toen deed hij de medaille af en gaf ze aan mij.

Christine:

En toen?

Rhoda:

En toen zei hij dat hij alles aan Juffrouw Fern zou vertellen en hij probeerde weg te komen en ik sloeg hem. Hij bleef maar huilen en lawaai maken en ik was bang dat iemand hem zou horen. Dus sloeg ik hem opnieuw. Ik sloeg harder dit keer en toen viel hij in het water.

Christine:

(Zakt op de bank) Oh, mijn God... Oh, mijn God... Wat moet ik doen?

Rhoda:

Je begrijpt toch dat ik hem wel móést slaan, mama. Anders zou hij alles verklikt hebben.

Christine:

Wat moet ik toch doen?

Rhoda:

(Veeft tranen weg, gaat naast Christine zitten en zoent haar) Ik heb zo'n lieve mama. Ik heb de liefste mama ter wereld. Ik ga iedereen vertellen dat ik...

Christine:

Hoe kwamen die wonden op zijn handen en op zijn hoofd? Vertel het me.

Rhoda:

Hij probeerde de steiger op te klimmen. Ik was echt niet van plan nog te slaan, maar hij bleef maar herhalen dat hij alles zou verklikken. Toen sloeg ik hem op zijn handen, maar hij wou niet direct loslaten. Ik moest hem wel op zijn hoofd slaan en op zijn handen. En ik sloeg heel hard en er kwam bloed op de schoen. En toen gingen zijn ogen dicht en liet hij los. Het was zijn schuld dat hij verdronk, mama. Hij had niet mogen zeggen dat hij het aan Juffrouw Fern zou vertellen.

Christine begint zenuwachtig rond te lopen. Rhoda blijft zich echter aan haar vastklampen en huilt.

Rhoda:

Ze gaan me toch niet in die stoel zetten en er dan elektriciteit op doen? Jij zorgt er toch voor dat ze me niets doen, hé mama?

Christine:

(Blijft staan) Ik weet nog niet wat ik nu moet doen, maar niemand zal je ooit pijn doen. Dat beloof ik je.

Rhoda:

(Lacht) Oh, mama, wat krijg ik als ik je tien kusjes geef?

Christine:

Hou op, Rhoda. Hou alsjeblieft op...

Rhoda:

Toe, mama. Wat krijg ik als ik je tien kusjes geef?

Christine:

Ga naar je kamer. Nu! Beloof me dat je er met niemand over spreekt.

Rhoda:

Ik zou wel gek zijn, mama. Dan komt de politie me immers halen. (*Wil af*)

Christine:

Rhoda, wacht even. Hoe heb je het met die oude Mevrouw Post in Baltimore gedaan? Ik weet nu toch zoveel. Dit kan er nog wel bij.

Rhoda:

Ik heb haar gewoon een klein duwtje gegeven, mama. (*Af*)

Lange Pauze. Christine is de wanhoop nabij. Ze neemt de schoenen en bekijkt ze. Draait ze om en bekijkt de zolen. Plots lijkt het wel alsof haar iets te binnen schiet.

Christine:

Oh, nee... Bessie Denker... August Denker! Er was ook nog een oude dame die nicht Ada Gustavson genoemd werd... Ik mag dit niet toelaten... Rhoda!

Rhoda:

(*Op*) Heb je me geroepen, mama?

Christine:

Schiet op! (*Rolt de schoenen in de kapotte zak en duwt hem in Rhoda's handen.*) Gooi die schoenen in de oven. Verbrand ze, vlug! Gooi ze weg!

Rhoda:

(*Met een triomfantelijke glimlach...*) Ik wist wel dat je dat zou zeggen, mama.

Rhoda rent af met de schoenen. Christine gaat terneergeslagen zitten. Monica op haar gewone, bruisende manier op.

Monica:

Ik heb wat gekocht voor ons tweetjes. Ik weet dat jij het ook kan gebruiken, want jouw keuken is net als de mijne. Kijk maar. (*Ze geeft Christine een zeepbakje*) Je hoeft niet eens gaatjes te boren om het op te hangen. Het zuigt zichzelf aan de tegels vast met de zuignapjes. De verkoper wou me tonen hoe het werkt, maar ik zei hem dat ik toevallig kon lezen, want de gebruiksaanwijzing zit erbij. En hij grijnsde superieur, je weet wel, zoals alleen mannen dat kunnen en zei: "Vrouwen zijn niet zo handig op technisch gebied". Dàt moest hij net tegen mij zeggen! Ik zei hem dat ik best mijn mannetje kon staan en zelfs meer dan dat. Dàt zei ik hem. Weet je, toen ik nog een klein meisje was, was ik zó ver-

leggen, je hebt geen idee! De mensen zeiden tegen mijn moeder dat ze van geluk mocht spreken dat van haar kinderen het meisje dom was en niet de jongen. Want ik heb nog een oudere broer, moet je weten. Emory was toen nog niet geboren. Hij heet Michael, net als mijn vader... Christine? Is er iets?

Christine:

Wat?

Monica:

Je ziet zo bleek. Scheelt er iets?

Christine:

Nee, ik voel me best.

Monica:

Emory en ik maken ons eerlijk gezegd een beetje zorgen de laatste tijd. We hadden het er gisteren aan tafel nog over. Kan ik je ergens mee helpen?

Christine:

(Probeert te glimlachen) Nee, heus. Het gaat wel. Ik heb alleen de laatste paar dagen niet goed geslapen. Misschien de warmte...

Monica:

Je bent anders geworden. Emory zei het gisteren nog: "Christine is dezelfde niet meer," zei hij. Maar goed, als je het niet wilt vertellen, zeg je 't maar niet.

Christine:

Er valt niets te vertellen, echt niet...

Monica:

(Korte pauze) Zeg eens, jullie gaan toch niet scheiden of zo? *(Plagend)* Heeft Kenneth in Chili misschien een mooie señorita aan de haak geslagen?

Christine:

Ik wou maar dat ik van alles zo zeker was als van Kenneth.

Monica:

Het enige wat er dan nog overblijft is je gezondheid. Als je vreest dat je met één of andere vreselijke ziekte zit, zullen we alles doen wat we kunnen. En dat is de dag van vandaag heel wat.

Christine:

Voor zover ik weet ben ik goed gezond.

Monica:

Ik zal je niet verder plagen. Je weet dat ik veel van je hou, alsof je mijn eigen kind was. Emory denkt er ook zo over. Maar dat wist je eigenlijk al, hé?

Christine knikt. Plots barst ze in tranen uit en slaat haar armen rond de hals van de oudere dame.

Monica:

Christine toch... Huil maar eens rustig uit. Het zal je goed doen. Als je wilt verwittig ik Kenneth per telegram of per telegraaf. Ik ben er zeker van dat hij terstond naar je terugkeert.

Christine:

Nee, nee... Alsjeblieft niet... Ik schrijf zelf wel.

Monica:

Beloofd? (*Christine knikt*) Christine? Ik ben je beste vriendin. Zou je echt niet... (*Christine schudt van nee*) Weet je wat er met je scheelt, meisje? Jij piekert te veel. De laatste tijd ga je zo weinig met andere mensen om dat het zelfs Emory is opgevallen. Weet je wat? Emory en ik geven binnenkort een party, omdat we zoals ieder jaar voor een maand op vakantie vertrekken naar de Seagull Inn. (*Lacht*) Om onze vrienden en kennissen te troosten omdat we zo lang wegblijven. Je bent bij deze uitgenodigd. Nee! Ik wil geen 'nee' horen!

Christine:

Ach, misschien heb je gelijk, Monica.

Monica:

Natùrlijk heb ik dat! Emory zal in de wolken zijn dat je komt.

Christine:

Maar... Wat doe ik met Rhoda?

Monica:

Ach, laat haar zolang bij de oude Mevrouw Forsythe. Zij zal er echt niets op tegen hebben. Mevrouw Forsythe is erg op Rhoda gesteld. Misschien omdat ze haar eigen kleinkinderen zo weinig ziet. En Rhoda is zo tactvol met oudere dames. Dat komt omdat ze zélf al een echt dametje is. Nu laat ik je, want ik heb Emory beloofd om samen met hem de reis te regelen. Zorg goed voor jezelf, hoor! (*Af*)

Christine:

De oude Mevrouw Forsythe! Oh, mijn God! (*Slaat de handen voor haar mond. Rhoda op*) Heb je gedaan wat ik je gevraagd heb?

Rhoda:

Natuurlijk, mama. Ze zijn al lang verbrand. Mag ik nu naar Mevrouw Forsythe? Ze had me beloofd dat we vandaag samen schuimgebakjes zouden maken.

Christine:

Rhoda, als ik je laat gaan, beloof je me dan dat je Mevrouw Forsythe niets zal doen? Begrijp je me?

Rhoda:

Nee, mama. Ik begrijp niet wat je bedoelt.

Christine:

Alsjeblieft, Rhoda. Geen komedie meer. We begrijpen elkaar heus wel. Laten we onder mekaar gewoon doen voortaan. Je weet best waar ik het over heb.

Rhoda:

(Giechelt) Goed, ik weet wat je bedoelt. Wees niet ongerust, mama, ik zal Mevrouw Forsythe écht niets doen. Ze heeft toch niets dat ik graag wil hebben. *(Af)*

De party. Er dalen lampions en slingers naar beneden. Reginald en Emory zetten een ligstoel en een tuinstoel klaar. Monica rolt een tafeltje op waarop drankjes, een punchbowl en hapjes staan. Christine heeft een jasje aangetrokken. Aangepaste muziek weerklinkt. Ander licht. Feeststemming.

Monica:

Christine, welkom! Je ziet er werkelijk stralend uit! Bedankt dat je gekomen bent. Ik veronderstel dat deze leuke party een welkom verzetje voor je is. *(Fladdert naar Emory, die de dranken klaarzet. Christine gaat naar Reginald)* Ik maak me ernstige zorgen over Christine. Ze ziet er weer zo pips uit. Ik denk niet dat ze de laatste tijd nog naar de kapper is geweest. Wat zou er toch schelen, Emory? Denk je niet dat we er iets moeten aan doen?

Emory:

Luister eens, Monica. Waarom moet jij je voortdurend met Christine's zaken bemoeien. Laat dat meisje toch met rust en bemoei je voor de verandering eens met je eigen zaken.

Monica neemt hem verontwaardigd de fles af en maakt zelf de drankjes klaar. Emory gaat rustig zitten en steekt een sigaar op. Christine heeft met Reginald intussen al een inleidend praatje gemaakt.

Christine:

Ben jij al ergens geweest, waar je nog nooit geweest bent, terwijl je het gevoel hebt dat alles wat je ziet en hoort als eens eerder gebeurd is?

Reginald:

Een déjà vu? Het is toch niet de eerste keer dat je één van de beruchte party's van onze vriendin meemaakt?

Christine:

Nee, zo bedoel ik het niet. Ik heb dat gevoel bij de zaak Denker, maar ik weet niet waarom.

Reginald:

Misschien heb je er al eerder over gelezen, maar weet je 't niet meer.

Christine:

Het verbaast me dat mijn vader in die zaak vernoemd wordt. Ik had er geen idee van dat hij er iets mee te maken had.

Reginald:

Dat zal de reden zijn. Misschien heeft hij het er ooit met iemand over gehad, terwijl jij er als klein meisje bij was.

Christine:

Ik kan het me echt niet herinneren.

Monica:

(Met dienblad naar de twee) Mag ik jullie mijn speciale cocktail voorstellen? Ik heb hem 'Emornica' gedoopt. Een kleine woordspeling. Geniet ervan, kinderen.

Reginald:

(Proeft) Erg origineel.

Monica:

Ik wist dat je 't zou appreciëren! Christine? Wat heb ik gehoord? Je interesseert je plots voor de misdaad, heeft Reginald me laatst verteld!

Reginald:

(Beetje gegeneerd) Het was niet mijn bedoeling...

Monica:

Wat geeft dat? We kennen mekaar toch?

Christine:

Eh... Ja... Ik heb er altijd vaag over gedacht ooit eens een boek te schrijven. Ik twijfel natuurlijk of ik het wel zal kunnen. Maar de dingen die ik dank zij Reggie leerde kennen zijn zo nieuw, zo buiten de alledaagse sfeer, dat ik ze eventueel zou kunnen gebruiken.

Monica:

Ik vond het altijd erg symptomatisch dat jij nooit nare verhalen wilde horen. Ik denk dat dat komt omdat bij jou een positieve wens verborgen werd door een negatieve reactie. Dat betekent dat je een tijdlang je geheime impulsen voor haat en vernietiging niet onder ogen durfde te zien. Maar nu heb je die emoties innerlijk duidelijk overwonnen. Het feit dat je er een boek gaat over schrijven, bewijst dat je rijper geworden bent. *(Fladdert weg)*

Reginald:

Gelukkig kennen wij haar. *(Ze lachen allebei)* Hoever ben je al gekomen met de zaak Denker?

Christine:

Bij haar tweede huwelijk. Met die jonge boer, August Denker.

Reginald:

Dat was, als ik me niet vergis, nadat ze in Omaha, Nebraska haar eerste man en een deel van zijn familie om zeep had geholpen en naar Kansas City verhuisde. Eigenlijk begon haar carrière na haar huwelijk met August Denker. In de rechtszaal heeft ze toegegeven dat ze reeds bij haar huwelijk met August zinnens was de hele familie uit te roeien. En ze is erin geslaagd ook. Je vader heeft dat alles puik verwoord. Hij vond August een man die zó argeloos was dat Bessie ongestoord en zonder verdenking al haar sinistere plannetjes kon uitvoeren. August Denker had in iedereen een blind vertrouwen. In zeker opzicht was hij ook knap. Zo speelde hij bijvoorbeeld viool.

Christine:

(Als in zichzelf) Viool? Nee. Het was eerder iets waar je moest op blazen...

Reginald:

Wat zei je?

Christine:

Niets... Het is niets. Ik voel me niet al te best... Misschien is het beter dat ik nu ga. *(Geeft haar glas aan Reginald)*

Lampions naar boven. Iedereen af. Iemand neemt het dranktafeltje mee. Ligstoel en tuinstoel blijven. Christine gaat in het midden van de bank zitten, kijkt ernstig en strak vóór zich uit, de handen op de dijen. De Ferns op de steiger.

Claudia:

De verslagen van Richard Bravo zijn niet zomaar krantenverslagen, maar prachtige essays. Het was me een genoegen ze door te nemen. Bravo had met het verslaan van de zaak Denker zo'n succes dat andere verslaggevers zijn aanpak terstond imiteerden, waar ze overigens nooit écht in geslaagd zijn.

Burgess:

Toen Bessie Denker terechtstond was er nog maar één familielid meer in leven: haar jongste dochter. Wat er van het kind is geworden, weet men niet. Aangenomen wordt dat het werd geadopteerd. Waar zou ze zijn? Is ze getrouwd? Heeft ze kinderen? Men kan alleen maar gissen wat er van dit tragische kind is terechtgekomen. Weten zullen we het waarschijnlijk nooit.

Christine:

(Recht) Als jullie het dan toch zo graag willen weten: hier ben ik dan! Hier staat de geadopteerde dochter van Richard en Emmy Bravo! Kan ik het Rhoda kwalijk nemen wat ze gedaan heeft? IK ben de overbrenger van de slechte eigenschappen. Ik heb het kwaad in het bloed. IK ben schuldig aan alles, niet Rhoda! *(Freeze)*

Claudia:

Waarom Bessie haar jongste kind niet vermoord heeft, blijft een raadsel. Misschien hield ze meer van dit meisje dan van haar andere drie kinderen?

Burgess:

Of misschien werd dit kind gespaard omdat ze dacht dat het te jong was om te begrijpen wat er gebeurde en dus later niet tegen haar kon getuigen.

Octavia:

Of misschien dacht Bessie Denker dat ze later met haar dochter kon opduiken, haar hoog laten verzekeren en haar dan doden om het kapitaal op te strijken. Het kind is op wonderbaarlijke wijze ontsnapt aan de waanzin van haar moeder.

Christine:

Zo is het helemaal niet gebeurd! Jullie hebben het allemaal mis! Ik ben niet ontsnapt! Hoe kunnen jullie denken dat ik ontsnapt ben? Ik sliep niet toen ze Sonny wurgde. Ik zag het haar doen en ik vluchtte naar buiten en verstopte me achter de oude schuur. Nadat ze Emma en Peter met de bijl had doodgeslagen, kwam ze me zoeken, maar ik hield me gedeisd. Ze bleef maar roepen dat ze me niets zou doen als ik te voorschijn kwam. Maar ik had door het raam gezien hoe ze de mijn broers en mijn zus vermoordde en ik bleef me verstoppen. Haar ogen... Haar vreselijke ogen vergeet ik nooit! (*Freeze*)

Octavia:

Bessie Denker is aan het werk gegaan met gif...

Burgess:

Met een bijl...

Octavia:

Met vuurwapens...

Burgess:

Ze heeft mensen verdronken...

Octavia:

Zelfmoorden geënceneerd ...

Burgess:

Het zou ons te ver voeren om al haar misdaden tot in de finesses na te gaan.

Octavia:

Het is voldoende te vermelden dat Bessie in totaal 23 moorden pleegde.

Burgess:

Waardoor ze de lieveling werd van alle liefhebbers van criminaliteit.

Claudia:

Zo is het genoeg! (*Loopt af*)

Christine:

Genoeg! Genoeg!

Christine loopt af. Octavia en Burgess bekijken mekaar en glimlachen wreed. Dan gaan ze weg. Rhoda op met een plaid en een kinderboekje. Ze gaat in de zetel liggen, spreid de plaid en begint te lezen. Leroy komt op met een haagschaar.

Leroy:

(Met de schaar) Zzzzzz. (Geen reactie) Zzzzzz.

Rhoda:

(Zonder op te kijken) Je bent stapelgek, weet je dat?

Leroy:

Weet je nog wat dat geluid betekent, Juffertje Penmark?

Rhoda:

Ga werken en laat me met rust.

Leroy:

Dat is het geluid dat kleine meisjes maken in roze stoeltjes wanneer ze zachtjes gebraden worden. Zzzzzz... Als je het nu nog niet weet, zul je 't gauw aan de weet komen. *(Blijft plots staan en wrijft over zijn kin, alsof er hem iets te binnen schiet.)* Zeg, ik denk plots aan iets. Wat is er toch met die mooie, zwarte lakschoenen gebeurd die jij altijd droeg? Je weet wel, die met die gespen, die altijd taptaptap doen als je stapt. Je droeg ze op de dag van de picknick en sindsdien heb ik er je nooit meer mee gezien.

Rhoda:

Je bent gek. Ik heb nooit zulke schoenen gehad.

Leroy:

Oh, wat heb jij toch een slecht geheugen! De morgen van de picknick heb ik ze nog 'per ongeluk' met water bespat en daarna afgewassen. Herinner je je dat écht niet meer?

Rhoda:

Ze waren te klein geworden en ik heb ze weggegooid.

Leroy:

Splinternieuwe schoenen? Weggegooid? Zal ik je wat vertellen? Je hebt die jongen niet met een stok geslagen, maar met de metalen hakken van je schoenen.

Rhoda:

Je bent gewoon belachelijk.

Leroy:

Dat denk jij misschien, omdat ik aldoor over die stok bleef zeuren. Maar ik wist van bij het begin dat je het met je schoenen hebt gedaan. Ik wou je alleen maar laten zeggen: “Nee, Leroy, ik heb hem niet met een stok geslagen, maar met mijn schoenen, die met de ijzeren plaatjes op de hakken”.

Rhoda staart hem aan met ogen vol haat. Ze blijft doodstil zitten, haar mond een beetje open. Leroy steekt op zijn gemak een pijpje op, bergt de lucifers in de zak van zijn jasje, trekt het uit en legt het op de rand van de fontein. Terwijl hij dat alles doet, wordt er verder gepraat.

Leroy:

Je hoefde niet eens een stok te zoeken om die jongen te slaan. Je schoenen met die ijzeren plaatjes eronder konden best dienen.

Rhoda:

(Uit de ligzetel) Je liegt, liegt, liegt!!

Leroy:

Laat me je dan nog iets vertellen over die schoenen. Toen jij en je mama op een dag uit waren, moest ik bij jullie de afvoer in de keuken schoonmaken. Je weet dat ik een looper heb van al de flats. Ik ben naar binnen gegaan en ik heb rondgekeken. En weet je wat ik toen zag? Juist, je zwarte lakschoenen. Ik heb ze meegenomen en ik heb ze goed verstoopt ook, reken maar! Ik alleen weet waar ze zijn. Als jij arrogant tegen me blijft doen, draag ik ze naar de politie en dan zeg ik wat voor fraais jij met die schoenen hebt uitgespookt. Zzzzzz... Weet je nog?

Rhoda:

(Totale minachting, maar ook triomfantelijk.) Jij blijft maar doorliegen. Jij kàn die schoenen niet hebben, want ik heb ze naar de vuilniskoker gebracht en ik heb ze verbrand.

Leroy:

(Grinnikt. Pauze) Je bedoelt dat je dacht dat je die schoenen hebt verbrand. Ik zeg niet dat je ze niet een béetje hebt verbrand, maar helemaal verbrand heb je ze zeker niet.

Rhoda:

(Duidelijk niet op haar gemak.) Hoe...?

Leroy:

Ik lag een beetje te doezelen in mijn kelder -je weet best hoe ik me hier uitsloof- en ik hoor iets door de koker naar beneden komen. Ik denk: “Hé? Wat komt er daar door die koker naar beneden? Dat lijken wel schoenen met ijzeren plaatjes op de hak?” dacht ik. Ik vlieg naar de kachel, open het deurtje en ja, hoor. Daar lagen ze, boven op de kolen. Ze schroelden al een beetje. Ik haal ze er als de bliksem uit vóór ze écht vuur vatten. Ja goed, ze zijn wat geschroeid, maar écht verbrand is wat anders. Er is nog heel wat dat blauw kan uitslaan, als je er van dat speciale poeder op strooit. *(Gooit het hoofd achterover en lacht als een waanzinnige.)*

Rhoda:

(Gaat langzaam naar hem toe.) Geef mijn schoenen terug...

Leroy:

Wat denk jij wel, Juffertje Penmark? Dat ouwe Leroy van het lotje is getikt? Ik heb ze verstopt op een plek die alleen ik ken. Daar laat ik ze en dan moet jij braafjes doen wat ik zeg.

Rhoda:

Geef die schoenen terug. Ze zijn van mij. Ik wil ze terug!

Leroy:

Ik geef die schoenen aan niemand en zeker niet aan jou.

Rhoda:

(Haar ogen vlammen) Geef ze terug, Leroy.

Leroy:

Ik hou die schoenen fijn bij me, tot...

Het gegrinnik besterft. Het is alsof Leroy genoeg heeft van zijn macabere spelletje. Voelt hij dat hij te ver is gegaan? Of is hij bang geworden?

Leroy:

Luister, Rhoda. Ik heb geen schoenen. Ik was je alleen maar aan 't jennen. Ik meende het niet.

Rhoda:

Je geeft ze terug...

Leroy wil weg, maar Rhoda loopt vóór hem en snijdt hem de pas af.

Leroy:

Ik maakte gewoon een grapje, meer niet. Komaan zeg, je merkt toch direct als iemand je alleen maar wat plaagt?

Rhoda:

Geef mijn schoenen onmiddellijk terug.

Leroy:

Zal ik je wat vertellen? Ik heb steeds maar grapjes gemaakt over de dood van dat jongetje, maar nu begin ik te geloven dat je het écht hebt gedaan. En wil ik je nog wat vertellen? Ik begin te geloven dat je het met je zwarte lakschoenen hebt gedaan. *(Korte pauze)* En laat me nu met rust! Ik heb ze niet, zei ik toch! *(Rhoda blijft koppig staan.)* Lees in je boek of ga op je piano spelen! *(Wil weg)*

Rhoda:

(Achtervolgt hem) Je zou ze beter gaan halen en me geven!

Leroy:

Schreeuw niet zo... Daar heb je het al. Er komt iemand.

Hij toont met een knikje de kant van de flat. Het brengt Rhoda even van streek. Ze doet een pasje om te kunnen kijken en Leroy maakt van de gelegenheid gebruik om weg te glippen. Rhoda keert op haar stappen terug.

Rhoda:

Dat ga je je beklagen, Leroy...

Rhoda gaat voor de zekerheid kijken of er niemand komt. Dan gaat ze rustig naar het jasje dat Leroy liet liggen, tast in een zak, haalt het doosje lucifers eruit, bekijkt het en gaat Leroy achterna.

Aangezien Rhoda de tijd moet krijgen om de brand te stichten, zijn licht en klank in deze scène van het grootste belang. Langs de kant van de kelder van Leroy zien we (off scene) stilaan de flikkerende, rode gloed van de vlammen groeien. Intussen horen we hoe een deur kriecht en er een grendel voor geschoven wordt. Christine komt de ramp van de steiger opgelopen. Ze ziet wat er off scene gebeurt, slaat de handen voor de mond, maar blijft als verlamd staan, niet in staat om een woord te spreken. Rhoda komt rustig op terwijl ze aan een zuurstok likt. Ze gaat in het midden van de bank zitten en snoept verder alsof er niets is gebeurd.

Hard gebonk op een deur, gerammel en de wanhopige stem van Leroy die schreeuwt: "Ik heb die schoenen niet! Ik heb je alleen willen plagen! Ik weet niets over schoenen! Laat me eruit! enz..." Daarna andere stemmen, die "Brand! Brand!" schreeuwen, onder andere de stemmen van Emory, Reginald en Monica. Wanneer Leroy roept, antwoordt Rhoda zonder om te kijken, maar met een triomfantelijke lach in haar stem: "Je weet het wel. Je weet best waar ze zijn." Christine gilt hartverscheurend, komt van de steiger (kleine trapje) en weet niet of ze naar Rhoda toe zou gaan of naar de brand. Intussen heeft het tumult achter de scene een hoogtepunt bereikt met schreeuwende stemmen, sirenes van politie en brandweer. Monica op. Haar haren en kleren zijn in de war. Het tumult stopt abrupt.

Christine:

(In shock) Dit keer heb ik het gezien. Ik had het moeten weten. Ik heb hem uit de kelder zien kruipen. Hij stond in brand. Ik heb hem zien sterven!

Monica helpt Christine in de ligzetel.

Monica:

Het is verschrikkelijk. De brand is onder controle, maar ik vrees dat we voor die arme Leroy niets meer kunnen doen.

Christine:

Ik wist het. Ik heb het zien aankomen. Ik had weken geleden al iets moeten doen. Ik moet... Ik mag niet langer meer wachten.

Monica:

Rustig, Christine. Probeer je te beheersen. Probeer het, alsjeblieft. Neem een voorbeeld aan Rhoda. Ze is helemaal niet zenuwachtig en gedraagt zich heel moedig. Zal ik wat water voor je halen?

Christine:

Neem dat kind mee!

Monica gaat naar Rhoda, neemt haar bij de hand en loopt met haar af. Rhoda volgt gewillig.

Christine:

(Met de handen op de oren) Hou op met gillen! Hou alsjeblieft op met gillen! *(Pauze)* Ik wist wat er zou gebeuren. Ik hóórde het tenminste te weten. Zo kan het niet langer. Nu moet er gauw iets gedaan worden...

Monica:

(Komt opgelopen met een glas water) Hier ben ik al. Hij zal weer in de kelder gerookt hebben. Hoe dikwijls heb ik het hem al niet verboden... En dan in slaap gevallen met zijn pijp.

Christine:

Nee... nee...

Monica:

(Christine neemt een teugje) 't Is droevig. Die arme Thelma en zijn kinderen. Wellicht heeft ze niet eens genoeg geld om hem fatsoenlijk te begraven.

Christine:

Het heeft geen belang. Ik regel het wel met Thelma...

Monica:

Wat jij nu nodig hebt is rust. Misschien is het beter dat je wat tracht te slapen. Wacht eens even. Ik denk aan iets. *(Opent haar handtas en haalt er heel wat rommel uit)* Dokter Ewing heeft me laatst een flesje tabletjes voorgeschreven, omdat ik een beetje in de war was. Maar ik vergat helemaal ze te gebruiken. *(Vindt het flesje en gooit de rommel terug in haar handtas)* Stel je voor, ik heb ze niet eens uitgepakt. Je neemt er eentje van en daarna zul je je veel beter voelen. Want als je er zo over blijft doorpiekeren, word je ziek. Ik laat je het flesje. *(Stopt het in Christine's hand)* En nu ga ik terstond de dokter bellen. *(Christine wil protesteren)* Nee, het kan me niet schelen of je akkoord gaat of niet. Ik had het trouwens al veel eerder moeten doen. En maak je geen zorgen over Rhoda. Ik neem haar met me mee. Ze kan zolang bij mij blijven. Laat alles maar aan mij over. *(Af)*

Christine:

Oh, Kenneth, Kenneth... Wat moet ik toch beginnen? *(Bekijkt het flesje. Er rijpt een plannetje)*

Black-out.

Rhoda ligt met een plaid in de ligzetel. Het jasje van Leroy werd weggenomen. Christine zit bij haar met het kinderboek op de knieën.

Christine:

Dokter Ewing is naar me komen kijken...

Rhoda:

Je hebt hem toch niets verteld, mama?

Christine:

Natuurlijk niet. Ik heb hem ook verteld dat jij erg onder de indruk was en daarom heeft hij deze vitamines voorgeschreven. Het is een nieuwe soort, pas op de markt. Ze zijn trouwens veel beter dan je gewone vitamines, zei hij.

Rhoda:

Hoeveel moet ik ervan nemen?

Christine:

Dokter Ewing zei dat je er drie mocht nemen na het eten, omdat het hele kleine pilletjes zijn. Maar 's avonds, zei hij, mag je er gerust acht nemen.

Rhoda:

Zoveel?

Christine:

Het gaat om vitamines, niet om een geneesmiddel.

Rhoda:

Mag ik het flesje eens zien, mama?

Christine:

Natuurlijk. *(Geeft het. Rhoda controleert nauwkeurig.)*

Rhoda:

Wat een moeilijke woorden... Vitamine A, B, C en E. Een heel alfabet. *(Lacht en neemt een glas water)*

Christine:

Neem er misschien twee keer vier.

Rhoda:

Doe ik, mama. *(Slikt vier pilletjes)* Ga je me nu wat voorlezen?

Christine:

Zoals beloofd. En dan naar bed. Goed?

Rhoda knikt van ja en slikt de andere vier pilletjes, terwijl Christine begint voor te lezen uit het kinderboek.

Rhoda:

Mama? Je weet het over Leroy?

Christine:

Ik weet het over Leroy...

Rhoda:

Leroy was écht gemeen met me, mama.

Christine:

Ik weet het, liefje.

Rhoda:

Het was zijn schuld. Ik moest het doen. Hij had mijn schoenen uit het oventje gehaald en zei dat hij ze aan de politie zou geven en dan zouden ze komen en me op de elektrische stoel zetten. Dat zou je toch niet laten gebeuren, mama? Je zou toch niet willen dat ze me pijn deden?

Christine:

Nee, meisje. Dat zou ik niet verdragen.

Rhoda:

(Strekt de armen uit en slaat ze rond Christine's hals) Lieve mama. Ik ga aan iedereen vertellen dat ik de liefste mama ter wereld heb. (Maakt zich los) Lees je nu verder?

Christine is erg emotioneel, maar beheerst zich en leest verder in het kinderboekje. Rhoda valt in slaap. Lange pauze, waarin Christine haar bekijkt. Dan staat ze op, wandelt handenwringend rond. Ze kan haar tranen amper bedwingen. Ze komt bij Rhoda en geeft haar een zoen op het voorhoofd.

Christine:

Jou zal ze niet vernietigen zoals ze met mij deed, Rhoda. Dat kan nu niet meer.

Ze neemt het kind in de armen en gaat af richting flat.

We horen een schot.

Black-out.

Volle licht. De fontein klatert. De tuinmeubelen zijn verdwenen. Kenneth is op met Monica.

Kenneth:

Maar waarom heeft ze het in 's hemelsnaam gedaan? Waarom heeft ze zoiets verschrikkelijks gedaan? Monica, ze was met jou meer bevriend dan met wie ook. Heeft ze je niets gezegd, waaruit je kon opmaken dat ze het van plan was? Er moet toch een reden geweest zijn?

Monica:

Ik weet het niet. Ik heb me suf gepiekerd, geloof me. Maar ik weet het écht niet. Ik heb er met Emory en met Reginald over gepraat, zelfs met de drie Ferns, maar die konden me evenmin een antwoord geven.

Kenneth:

Christine deed nooit iets ‘zomaar’. Er moét een reden zijn. Ik begrijp het gewoon niet...

Monica:

Volgens mij heeft ze iets verschrikkelijks ontdekt dat ze niet kon verwerken. De vraag is wàt? Ik heb haar gesmeekt of ik je mocht telegraferen om terug te komen, maar ze wou er niet van horen. Ze zei dat het niets met jou te maken had en dat ze je wel zou schrijven. Heeft ze het er in haar correspondentie niet over gehad?

Kenneth:

Nee. Ik heb alles al ontelbare keren herlezen. Ik kan onmogelijk een aanwijzing vinden. Christine klinkt opgewekt, zoals altijd.

Monica:

De laatste dagen leek ze ineens veel beter en ik dacht dat de storm overgewaaid was. Ik had haar niet alleen mogen laten, dat had ik niet mogen doen.

Kenneth:

Denk je dat Christine geestelijk... in orde was?

Monica:

Absoluut! Ze was alleen ziek van het piekeren over iets. Dat weet ik heel zeker. Maar ze wou er geen woord over zeggen.

Kenneth zucht diep en houdt de handen voor zijn aangezicht. Rhoda op. Stralende glimlach. Ze is nu in het blauw gekleed: blauwe kleedje, blauwe schoenen en strikjes, witte kousen.

Monica:

Gelukkig zijn we net op tijd gekomen om Rhoda te redden.

Rhoda loopt naar haar vader om hem te kussen. Hij neemt haar stevig in de armen, maar ze rukt zich vlug los, maakt een paar huppelpasjes, klapt in de handen en zegt:

Rhoda:

Papa? Wat krijg ik als ik je tien kusjes geef?

Monica:

Wees voorzichtig, liefje. Je bent nog niet sterk genoeg. *(Tot Kenneth)* Ze is nog te jong om te begrijpen wat er is gebeurd. Ze is in een hoop dingen nog zó onschuldig.

Rhoda:

(Maakt een sierlijke pirouette) Wat krijg ik dan, papa? Wat krijg ik als ik je tien kusjes geef?

Kenneth:

(Na korte pauze) Dan geef ik je tien knuffels.

Rhoda in zijn armen.

Monica:

Wanhoop niet, Kenneth. Niet alles werd je ontnomen. Wees gelukkig dat je je lieve schat Rhoda nog hebt.

Rhoda ligt met haar hoofd op zijn schouder en glimlacht breed naar het publiek...

⋮⋮⋮⋮⋮⋮⋮⋮
EINDE
⋮⋮⋮⋮⋮⋮⋮⋮